NO: 27

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN
JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

3 DM

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

(Aşağıda, elımıze geçen TKP/ML(Bolşevık) III. Konferansı ile ılgılı TKP/ML(B) Merkez Komitesının duyurusunu aynen yayınlıyoruz.)

TKP/ML(B) III. KONFERANSI YAPILDI!

Bolşevizm yenecektir!

Rüya ile gerçeklik arasındakı ayrılık konusunda Pissarev şöyle yazar: "Ayrılık vardır, ayrılık vardır. Benim rüyam, olayların doğal akışının ötesine geçebilir, ya da olayların doğal akışının hiç bir zaman gitmeyeceği bır doğrultuya sapabilir. Bununla halde, rüyadan hıç bır kotülük gelmez; çalışan insanın enerjisini destekler, güçlendirir bile. ... Böyle rüyalarda çalışma gücümüzü çarpıtacak ya da felce uğratacak hiç bir şey yoktur. Tam tersine, eğer insan böyle rüya görme yeteneğinden tamamen yoksun olsaydı, arasıra zihni ilerilere atlayarak ellerinin henuz bıçım vermeye başladığı ürünün tam ve eksıksız tablosunu gözünün önünde canlandıramasaydı, o zaman insanı, sanat, bilim ve pratik çaba alanında büyük ve zahmetli işlere girışmeye ve tamamlamaya hangi ıtıcı gucün sürükleyeceğini düşünemem bile. ... Eğer rüya gören kımse, rüyasına ciddi olarak inanırsa, yaşamı dikkatle gözler, gözlemlerini gökte kurduğu şatolarla kıyaslarsa ve eğer, genel olarak söylemek gerekırse, rüyasının gerçekleşmesi için bilinçli olarak çalışırsa, rüya ile gerçek arasındaki ayrılığın hiç bir zararı olmaz. Rüyalarla yaşam arasında bir bağ varsa, her şey yolundadır."

Ne yazık ki, bizim hareketimiz içinde, bu türden rüya görme çok azdır. Ve bundan en çok sorumlu olan kımseler, aklıbaşında görüşleriyle, "somuta" "yakınlıklarıyla" öğünenler, legal eleştiriciliğin ve illegal "kuyrukçuluğun" temsılcıleridırler. (Lenin, "Ne Yapmalı?", s.208-209)

Dünyadaki tüm Marksist-Leninist güçler!.. Erkek ve kadın yoldaşlar!

Türk ve Kürt milletinden ve çeşitli milliyetlerden sınıf bilinçli işçiler!..

Devrimciler!..

Türkiye'nin çeşitli milliyetlerden işçileri, köylüleri, emekçileri!..

Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist içindekı oportünist kanada karşı mücadele içinde Mart 1981'de kurulan Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist(Bolşevik), III. Konferansını 1986 başında gerçekleştirdi.

TKP/ML(B), TKP/ML'in geçmişinde doğru olan, Marksist-Leninist olan herşeyi savunma ve geliştirme, oportünist ve revizyonist yanlışları özeleştiri ile aşma, ve TKP/ML'i gerçek bir bolşevik parti yönünde inşa etme amacı ile ortaya çıktı.

III. Konferansımız, TKP/ML(B)'nin II. Konferansını yapmış olduğu Şubat 1982'den, III. Konferansını

1986 başına kadar geçen dönem içinde yaptığı çalışmaları Marksizm-Leninizm bilimi ışığında değerlendirmek, özeleştirici bir denetimden geçirmek, önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmanın yönünü tayin etmek, planını çıkarmak için toplandı.

* * *

Konferansımız, konferans öncesinde Parti tarafından tespit edilen kurallar çerçevesinde, Parti Hücrelerinde yapılan demokratik seçimlerde, Parti üyelerini temsilen **seçilen** delege yoldaşlardan oluştu. Konferansımız bileşimi itibarı ile, Parti içinde var olan bütün köklü görüş ayrılıklarının doğrudan doğruya temsil edildiği; Parti içindeki ideolojik mücadelede var olan bütün kutup ve eğilimlerin doğrudan doğruya yansıdığı ve çatıştığı bir alan oldu.

* * *

Konferansımızda, konferans öncesinde Parti içinde tartışmaya sunulan bir dizi karar tasarısı üzerinde, -- daha önce açık ve kamuoyu önünde de yürütülen tartışmaların da ışığında -- canlı ve çekişmeli bir tartışma yürütüldü. Tartışmalar ve ideolojik mücadele sonrasında Konferansımız, tartışmanın yeterli görüldüğü (bazı durumlarda çoğunluk olarak) her noktada önemli tespitler yaptı, kararlar aldı. Bu kararların bazılarında hâlâ temel çelişmeler varlığını korumaktadır.

* * *

Konferansımızın en önemli gündem maddelerinden biri, "İki aşamalı Bolşevik Parti inşası öğretisi" sorunu idi. Konferansımızda bu öğretinin esas unsurlarının ne olduğu, ve bugün bu öğretinin Marksist-Leninist Parti Öğretisinin en önemli unsurlarından biri olarak vurgulanarak savunulmasının önemi üzerine yürütülen tartışma sonrasında şu karar oybirliği ile alındı:

'BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI' SORUNU ÜZERİNE

III. Konferansımız, II. Konferansımızdan bu yana "Bolşevik Parti İnşası" konusunda yürütülen tartışmaların ışığında şunları karara bağlar:

* Bolşevik bir partinin inşasında -- devrim öncesinde -- **iki aşamanın** yaşanacağı (iki aşamalı parti inşası) öğretisi bütün ülkelerde, bütün Marksist-Leninist partiler için geçerli olan (evrensel) bir öğretidir.

Bu öğreti, Stalin'in "Leninizmin Temelleri" başlıklı yazısının "Parti" bölümünde özelliklerini saydığı Marksist-Leninist bir parti hedefine varmak için hangi yoldan yürünmesi gerektiğini gösteren; böyle bir partiye nasıl varılabileceğini, böyle bir partinin nasıl yaratılabileceğini gösteren bir öğretidir.

* Bu öğretiye göre:

Her parti, inşa sürecinde (devrim öncesinde) iki aşamadan geçerek inşa edilecektir. Bu aşamalar:

a) Bu aşamalar içinde çözülmesi komünistlerin önünde duran **ESAS GÖREV** açısından:

1. aşama: "Proletaryanın öncüsünü Komünizm davası için kazanmak"
2. aşama: "Geniş işçi ve köylü kitleleri, Partiye, proletaryanın öncüsüne kazanmak";

b) Bu aşamalar içinde yürütülecek faaliyetlerde **DİKKATİN VE KAYGUNUN MERKEZİNDE** neyin bulunacağı açısından:

1. aşama: "Partinin dikkatinin ve kaygusunun merkezinde **partinin kendisi,**

varlığı, varlığının korunması vardır. **Parti** bu dönemde **kendi kendine yeterli** bir **güç** olarak görülmektedir."

2. aşama: "Bu dönemde parti artık yalnızca kendi kendine yeterli bir güç olamaz, çünkü varlığı ve gelişmesi için şimdiden sağlam garantiler vardır. Şimdi o, kendi kendine yeterli bir güç olmaktan çıkarak, **işçi-köylü kitlelerinin kazanılması,** sermayenin iktidarının devrilmesi için **kitlelerin mücadelesine önderlik etmenin bir aracına** dönüşmüştür." (Stalin, Eserler, cilt 5, Almanca, s.89)

c) Bu aşamalar içinde yürütülecek çalışmanın **ESAS BİÇİMİ** açısından:

1. aşama: Öncünün kazanılması sözkonusu olduğu sürece ve ölçüde, çalışmanın esas biçimi propagandadır. "Kitle eylemi örgütü" - "kitle ajitasyonu örgütü" bağıntısında parti bu aşamada kitle ajitasyonu örgütüdür.

2. aşama: Çalışmanın esas biçimi, kesin savaşlar öncesinde kitlelerin pratik eylemidir.

d) Bu aşamalar içinde partinin **STRATEJİ** ve **TAKTİK** açısından durumu bağıntısında:

1. aşama: Partinin stratejisi zorunlu olarak sınırlı ve oldukça fakirdir. Parti bu dönemde kendini hareketin stratejik planını çizmekle, yani hareketin gitmek zorunda olduğu yolu çizmekle yetinir. Partinin güçsüzlüğü sonucu özellikle düşman kampı içindeki çelişmelerden, ya hiç, ya da hemen hemen hiç yararlanılamaz.
Partinin taktiği de zorunlu olarak sınırlı ve atılımdan yoksundur.

2. aşama: Partinin stratejisi bu dönemde atılım kazanır. Artık sorun stratejik planın uygulanmasıdır ve parti bu planı başarı ile uygulayacak durumdadır.
Partinin taktiği de atılım kazanır

biçiminde ayrılır.

Birinci aşama, Stalin'in deyimi ile "Partinin biçimlendirilmesi, yaratılması aşaması"dır. İkinci aşama ise "geniş işçi-köylü yığınlarının partiye, proletaryanın öncüsüne kazanılması aşaması"dır.

Konferansımız, Lenin ve Stalin'in parti inşasının (devrim öncesinde) iki aşaması konusundaki öğretilerini yukarıdaki biçimde bir şema içinde özetlerken, hiç bir şema'nın, şema'nın konusu olan şeyin bütün yanlarını kapsayamayacağının, konu ile ilgili bütün sorulara cevap veremeyeceğinin, bütün sorunları çözemeyeceğinin; böyle bir şema'nın ancak temel noktalarda, temel görüşleri kabaca aktarabileceğinin bütünüyle bilincindedir. Bütün yoldaşlarımızı ve devrimcileri de bu şemaya bu bilinçle yaklaşmaları konusunda uyarır.

* Konferansımız, bugün içinde bulunduğumuz ortam ve durumda, Marksist-Leninist Parti Öğretisinin en temel taşlarından biri olan "İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi"nin saldırgan bir biçimde savunulması ve propagandasının özel önemini vurgular.

Bugün **Marksist-Leninist Dünya Hareketinin** ve **tek tek ülkelerde Marksist-Leninist Partilerin yeniden şekillendirilmesi, yaratılması** dönemi yaşanmak durumunda, ve zorundadır.

Bu görev, Kruşçev tipi modern revizyonizmin Marksizm-Leninizme karşı giriştiği saldırılar; bu saldırılara karşı direnmeye çalışanların yaptığı önemli hatalar; Kruşçev revizyonizmine karşı direnenlerin başını çeken Çin Komünist Partisi ve Arnavutluk Emek Partisi'nin giderek kendilerinin Marksizm-Leninizme saldırı cephesinin önemli unsurları haline gelmesi sonucunda, Marksizm-Leninizmin bir dizi temel öğreti ve önermesinin açıkça revizyondan geçirilerek Marksizm-Leninizm adına savunulduğu; Marksizm-Leninizmin bir dizi temel öğreti ve önermesinin nerdeyse bir arkeolojik kazı ile yeniden gün ışığına çıkarılması ve savunulması-

nın zorunlu hale gelmiş olduğu; ne uluslararası planda ve ne de tek tek ülkelerde Marksist-Leninistlerin üzerinde birleşebileceği sağlam, bilimsel bir platformun bulunmadığı ve böyle bir platformun yaratılmasının temel görev olarak Marksist-Leninistlerin önünde durduğu; Marksizm-Leninizme sempati duyan kadroların ideolojik-siyasi seviyelerinin ve teorik birikimlerinin olağanüstü ölçüde düşük seviyede olduğu bir ortamda çözülmek için önümüzde durmaktadır.

İşte böyle bir ortam, Marksist-Leninist Parti öğretisinin temel taşlarından biri olan "İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi"nin iyice unutulmuş olduğu olgusu ile de birleşince, tam da bu öğretinin üzerinde özel olarak durulması, bu öğretinin öneminin özel olarak vurgulanması ve evet, bu öğretiyi kabul veya reddin; ve bu öğretiye pratikte uygun davranıp davranmamanın **bugün** Marksist-Leninist olmanın veya olmamanın en önemli kıstaslarından biri olarak ortaya konmasının gerekliliğini ve doğruluğunu gerekçelendirmektedir.

Bugün Marksist-Leninist veya Marksizm-Leninizme yönelmiş hiç bir grup, "Proletaryanın öncüsünü Komünizm için kazanmış" durumda değildir. (Geçmişte bu görevi çözerek, daha sonra milyonlarca kitleyi de devrimci mevzilere yerleştirmeyi, ve devrime önderlik etmeyi başarmış ve iktidar olmuş bütün komünist partiler -- en son olarak Arnavutluk Emek Partisi'nin de revizyonistleşmesi ile -- 'in tümü yozlaşmıştır. Bu yüzden bu ülkelerde de komünistler bir anlamda "yeniden başlamak" görevi ile karşı karşıyadır.) Bu esas görevin yerine getirilmemiş olduğu şartlarda, "Proletaryanın öncüsünün ideolojik olarak kazanılmamış olduğu" şartlarda, "Bu önşart yerine getirilmeden zafere doğru bir adım bile atılamaz." (Lenin, Eserler, c.31, Almanca, s.80) Zafere doğru ilerleyebilmek için bu önşartın yerine getirilmesi; bütün gücün bu önşartın yerine getirilmesi çalışmasında yoğunlaştırılması, bugün bütün dünyada Marksist-Leninistlerin önünde duran zorunlu taleptir. Bugünün esas görevi budur.

Bütün birinci inşa aşamasının esas görevi olan "Proletaryanın öncüsünün ideolojik olarak kazanılması" görevinin esasta çözülmesi; süreç içinde çözülecek olan, birbirleri ile kopmaz bir bağ içinde olan, birbirlerini karşılıklı etkileyen şu görevlerin çözülmesi anlamına gelir: — Teori alanında: "Programın ve taktik ilkelerin yaratılması", — Kadro alanında: "En iyi, en aktif, proletarya davasına en bağlı işçi sınıfı güçlerini kazanma, — Örgüt alanında: Leninist örgütlenme ilkeleri üzerinde yükselen, merkezinde meslekten devrimcilerin bulunduğu, işçi sınıfı ile kopmaz bağlara sahip, vb. bir örgütsel yapının yaratılması.

* * *

Yine aynı sorunla bağıntılı tartışmada, Konferansta üzerinde şiddetli bir tartışma yürüyen, Rusya'daki Bolşevik Partinin yaşadığı tarihi aşamalardan nasıl öğrenilmesi gerektiği konusunda Konferansımız çoğunlukla şu sonuçlara vardı:

* Konferansımız, özellikle Konferans sırasındaki tartışmaları gözönünde bulundurarak, şunları vurgulamayı gerekli görür:

- Bir anlamda, ortaya çıktığı ilk andan itibaren, Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliğinin ifadesi olan Marksist-Leninist partinin somut gelişmesi, her ülkede ayrılıklar göstermiştir, ve gösterecektir.

- Bu bağıntıda Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin gelişmesi, ondan öğrenmek amacı ile incelenirken, öncelikle Leninist ilk parti olan bu partinin gelişmesinden Marksist-Leninist klasiklerimizden Lenin ve Stalin'in çıkardığı evrensel geçerliliğe sahip olan ilkesel öğretiler ile, bu partinin somut gelişme aşamalarında Rusya'ya özgü olanı birbirinden ayırmasını bilmek gerekir.

- Bu ikisinin (genel, evrensel geçerliliğe sahip olan ilkesel öğretiler ile Rusya'daki somut gelişme içinde ortaya çıkan ve Rusya'daki şekillenmede ona

özgü olanın) birbirine karıştırılması, ve Rusya'daki özel gelişmenin Rusya'ya özgü olan özelliklerinin, uygulamaların Rusya'nın somutundan kaynaklanan bölümlerinin genel, evrensel öğreti haline getirilmeye çalışılması -- bu yer yer şablonculuğa karşı mücadele adına bile yapılsa -- şablonculuğun ta kendisidir.

- Rusya'daki Bolşevik Partinin somut gelişmelerinin sonradan geri dönüp yapılan bir değerlendirmesinde, bir bağıntıda Stalin tarafından partinin birinci inşa aşamasının "1900 sonları" ile başlatılmış olduğu olgusundan yola çıkarak; her ülkede bir Marksist-Leninist parti kurulması, ya da Marksist-Leninist parti isminin kullanılması, ya da Marksist-Leninist Parti inşasının birinci aşaması içinde bulunulduğu tespitinin yapılabilmesi için, 1900 sonlarında Rusya'da Bolşeviklerin sahip olduğu bir teorik seviyeye, kadrolara, örgüte, çalışma biçimi ve yöntemlerine sahip olmayı talep etmek, özel olanla genel olanı birbirine karışmaktır.

Konferansımız bu bağıntıda şunları açıklar:

- Marksist-Leninist Parti adlandırmasını kullanmak için yeterli önşart, sosyalizmi işçi sınıfı içine taşıma gerekliliğini kavramış, ve bu yönde çalışan, Marksist-Leninist bir parti olmadan devrim olmayacağını kavramış, böyle bir partinin yaratılmasının görev olduğunu kavramış; Marksist-Leninist bilimi belli ölçülerde kavramış az sayıda öncü devrimci unsurun varlığıdır. Açıktır ki, böyle unsurların kurduklarını ilan ettikleri **parti**, kurulduğu sırada, henüz "kitlelere önderlik ~~etme"yi bir yana bırakalım; henüz kelimenin tam anlamı ile kendi kendine yeterli bir güç olduğu bile kuşkulu olan bir yapıdır~~. Burada kuruluş ilanı, bir anlamda yalnızca bir amacın, hedefin ifadesi; bir savaş ilanıdır.

- Açıktır ki, **parti kuruluşu** daha önce devrimci bir birikimin; işçi hareketinin varlığını, belirli bir teorik ve pratik birikime sahip Marksist-Leninist devrimcilerin varlığını önşart olarak gerektirir. Ama bu bugün açısından hemen her ülkede mevcuttur. Açıktır ki, bir kere kurulan partinin gerçekten işçi sınıfı partisine doğru gelişip gelişmeyeceğini daha sonraki süreç belirleyecektir. Bir savaş ilanı anlamında parti isminin haklı olup olmadığını, içinde bulunulan anda bu partiyi kuranların gerçekten hareketin içinde bulunulan anda **Marksizm-Leninizmi temsil eden unsurlar** olup olmadığı belirler. Bu ismin gerçeğe dönüşüp dönüşmeyeceğini belirleyecek olan ise daha sonraki süreçtir.

* * *

Aynı sorunla bağıntı içinde, bizim durumumuzda ve bizim açımızdan iki aşamalı parti inşası öğretisinin ne anlama geldiği; bizim somut durumumuzun ne olduğu; önümüzdeki somut görevlerin ne olduğu sorunları üzerine yürütülen çatışmalı tartışmalardan sonra, Konferansımızın çoğunluğu şu görüşlere vardı:

Konferansımız bugün bizim durumumuzu, ve bu duruma uygun faaliyetleri şöyle değerlendirir:

- TKP/ML(B), bugünkü durumu ile, sahip olduğu teorik temeli itibarı ile, ve bugün savunduğu görüşleri, çizgisi itibarı ile, oportünist gruplardan nitelik olarak ayrı; Marksizm-Leninizme sadık kalmaya kararlı, kavradığı her noktada hatalarını aşmaya hazır olduğunu pratikte göstermiş olan, az sayıda Marksist-Leninistin oluşturduğu; Türkiye işçi sınıfının kitle hareketi ile hemen hemen hiç bir bağı olmayan, amacını gerçek bir Bolşevik Partinin yaratılması, Türkiye işçi sınıfına önderlik ederek Türkiye'de Demokratik Halk Devriminin gerçekleştirilmesi, durmaksızın İşçilerin-Köylülerin Devrimci Demokratik Diktatörlüğü şartlarında sınıf mücadelesinin, devrimin sürdürülmesi, Sosyalist Devrimin gerçekleştirilmesi, Proletarya Diktatörlüğü şartlarında sosyalizmin inşası, Komünizme ilerleme, ve dünya

çapında Komünizmin kesin zaferi için mücadele olarak tespit etmiş Marksist-Leninist bir partidir.

Bolşevik Parti isimlendirmesi, gerçek anlamda bir Bolşevik Parti bağıntısında, yani teorik bakımdan yetkinleşmiş, Marksizm-Leninizmi bütünlük içinde kavramış, uygulamada ustalaşmış kadrolara sahip, ülke devriminin program ve taktiklerinde her temel noktada berraklığa kavuşmuş, Marksizm-Leninizmi işçi sınıfına taşıma işinde ustalaşmış kadrolara, sürekliliği sağlanmış sağlam bir örgütsel yapıya, işçi sınıfının kitle hareketi ile sağlam bağlara sahip yetkin bir Bolşevik Parti olma anlamında, gerçek durumumuzun değil, varmak istediğimiz hedefin bir ifadesidir.

Bu anlamda Bolşevik Parti isimlendirmesi, bizim için oportünizme-revizyonizme karşı Marksizm-Leninizmi savunmanın savaş ilanı, ve varmayı istediğimiz hedefin ilanıdır.

TKP/ML(B), Bolşevik Parti inşasını önüne görev olarak koymuştur. Biz bu görevi çözmek için gidilecek uzun yolun henüz başındayız. Biz Bolşevik Parti inşasının birinci aşamasındayız. Bu aşamanın da çok başlarındayız.

Konferansımız, Parti inşasının birinci aşaması içinde olduğumuz tespitini yaparken, bugün bizim çözmek zorunda olduğumuz görevler dizisinin içinde önemli bir bölümünün, Rusya'daki Bolşevik Partinin somut şekillenme süreci gözönüne alındığında, Stalin'in "İktidarı Ele Geçirmeden Önce ve Sonra Parti" başlıklı yazısında, birinci inşa aşamasının başladığı tarih olarak ortaya koyduğu 1900 sonları öncesinde çözülmüş olduğunun bilincindedir.

Konferansımız bu aşamada temel görevimizin, Partinin biçimlendirilmesi, öncünün kazanılması görevi olduğu yönündeki İkinci Konferans tespitlerimizi bir kez daha onaylar.

Somut olarak önümüzde duran görevler şunlardır:

- Teorik alanda: Marksizm-Leninizmin, revizyonizm tarafından çarpıtılmış, tanınmaz hale getirilmiş teorik önermelerine, Marksizm-Leninizmin ilkelerine sahip çıkmak; onları her türden çarpıtmaya karşı ideolojik mücadele içinde savunmak. Bu görevi çözebilmek için Marksist-Leninist eserlerin sistemli eğitimi ve incelenmesi, Dünya Marksist-Leninist Hareketinin platformunun yaratılması için çalışma. Marksizm-Leninizmin teorik önermelerine sahip çıkılan her konu ve alanda, ülke devriminin program ve taktiklerinin yaratılması. Markiszm-Leninizmin teorisine sahip çıkmada ustalaşmaya paralel olarak, Marksizm-Leninizm ışığında dünyadaki gelişmelerin gözden geçirilmesi, ve teorinin henüz cevap vermediği alanlarda cevapların verilmesi.

  Bu görevlerin sıralanması, aynı zamanda teorik çalışmada çıkış noktasının, ve ağırlığın ne olması gerektiğini göstermektedir. Sıralama, önce biri bitecek, sonra diğeri başlayacak biçiminde anlaşılmamalıdır. Sıralama, çıkış noktasının Marksist-Leninist ilkeler olması, ve Marksist-Leninist Hareketin birliği için platformun yaratılması çalışmasının öncelikli olarak ele alınması biçiminde anlaşılmalıdır.

  Bugün bizim durumumuzda bu teorik alandaki görevlerin mümkün olan en ileri kollektif bir biçimde çözülmesi; bütün kadroların -- en ileri kadrolar da dahil olmak üzere -- teorik seviyelerinin geriliği, modern revizyonizmden köklü bir kopuşun gerçekleştirilmemiş olması olgusu ve buna bağlı olarak yaptığımız bir dizi revizyonist hata, bizim Leninist anlamda teorisyenlere henüz sahip olmadığımız gözönüne alındığında, bizim durumumuza uygun ve zorunludur.

  Yine **bizim durumumuzda** teorik çalışmaların (her şeyden önce Marksizm-Leninizmin genel teorik ilkelerinin temel özellikleri içinde tarafımızdan kavranması, savunulması anlamında) olağanüstü önemde olduğu, parti inşası-

nın üç alanı olan teori-kadro-örgüt yaratılması çalışmaları içinde çalışmaların merkezinde bulunduğu, bulunmak zorunda olduğu tespit edilmek zorundadır.

- Pratik alanda: "İşçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleştirilmesi" talebini yerine getirebilmek için, bugün bunun önşartı olarak öncelikle öncü kesim arasında propaganda çalışması yoğunlaştırılmak, sistemli bir şekilde sürdürülmek zorundadır. Kazanılması bugün esas görev olan öncü kesim, kendimizi dışta tutarsak, öncelikle oportünist ve revizyonist örgütler çevresinde örgütlü kesimdir. Propaganda çalışmamızda hedeflerimizden biri bunlar olmak zorundadır. Bunun dışında, **işçi sınıfının** doğal öncüleri durumunda olan, henüz şu veya bu örgüt etrafında örgütlenmemiş kesim vardır. Bunlar da propaganda çalışmamızın hedeflerinden biri olmak zorundadır. Partinin "işçi sınıfının" öncü örgütü olduğu düşüncesine, ve bizim bugün işçi sınıfı içinde hemen hemen hiç bir gücümüz olmadığı olgusuna uygun olarak önümüzdeki dönemde gücümüzü **işçi sınıfı içinde** çalışmaya yoğunlaştırmak zorundayız.

Propagandanın esas çalışma biçimi olması, hiç bir şekilde yalnızca propaganda yapılacağı biçiminde kavranıp uygulanmamalıdır. Güç elverdiği ölçüde, propaganda çalışmasına bağlı olarak, ajitasyon çalışması yürütülmesi; kitlelerin eylemlerine katılınması, onlara önderlik edilmeye çalışılması görev olarak kavranılmalıdır.

Bu bağıntıda şunu da belirtmeyi gerekli görüyoruz: Dışta yapılacak çalışmada ajitasyonun boyutları belirli ölçülerde sınıf mücadelesinin gelişmesi tarafından da belirlenir. Devrimci durumun yükseldiği dönemler kural olarak ajitasyonun boyutları da yükselir ve evet, daha "öncü" tam olarak kazanılmamış da olsa, belli şartlarda ajitasyon çalışmada çalışmanın esas biçimi olarak önplana da geçebilir. Ama bu durumda bile, eğer henüz "öncü kazanılmıştır" diyecek durumda değilsem, ajitasyon çalışmamız da, kitle eylemlerine katılmamız da **öncelikle** bu görevin çözülmesine, öncünün kazanılmasına hizmet eder. Şu bilinmelidir ki, öncünün kazanılması için propaganda çalışmanın esas biçimidir, ama yalnızca propaganda çalışması ile de öncü kazanılamaz. Özellikle işçi sınıfının içinden gelen öncü unsurların kazanılmasında işçi sınıfının sınıf mücadelesinin ön saflarında yer almak belirleyici önemdedir.

Konferansımız, bugünkü somut durumumuzun değerlendirilmesinde, bugün Türkiye'de somut durumun, sosyalizm ile işçi sınıfının kitle hareketinin bağı bağıntısında, "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin ayrı ayrı yollarda yürüdüğü" bir durum olduğunu; geçmişte de "işçi sınıfı hareketi" ile "sosyalizm" arasındaki bağların olağanüstü derecede kısıtlı, sınırlı olduğunu, her ikisini de zayıflatan bu kötü durumun esas sorumlusunun bu konudü büyük yanlışlar yapan Marksist-Leninistler olduğunu tespit eder.

"İşçi sınıfı hareketi" ile "sosyalizm"in ayrı ayrı yollarda yürümesi olgusu, **bugün** yalnızca ülkemiz açısından değil, modern revizyonizmin hakimiyeti, ona karşı mücadelenin hataları vb. sonucu Marksist-Leninist Dünya Hareketinin yeniden şekillenme süreci içinde bütün ülkeler için yaşanan, yaşanmak zorunda kalınan bir olgudur.

Konferansımız, işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin ayrı ayrı yollarda yürümesi kötü durumunun ancak Marksist-Leninistlerin **bilinçli çabaları** ile aşılabileceğini, bu durumu aşmak için de, içinde bulunduğumuz durumda pratik faaliyetlerimizde gücümüzü işçi sınıfı içinde yoğunlaştırmamızın mutlak zorunluluk olduğunu bir kez daha vurgular.

- Konferansımız, "İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi" ile ilgili yaptığı tespitler ışığında kendi geçmişimizin gözden geçirilmesini, bu konuda özeleştiri görevini Partimizin önüne koyar.

* * *

Alınan bu kararlarla, III. Konferansımız Partimiz içinde ve çevresinde daha TKP/ML ile ayrılık öncesinde başlamış olan ve devrimci kamuoyu önünde de sürdürdüğü tartışmayı belli temel noktalarda sonuçlandırmış, Marksist-Leninist temelimize yeni unsurlar katmış oldu.

Kararın teori ile ilgili birinci bölümünde var olan oybirliği; bu teorinin yorumu ve bugünkü durumumuza uygulanması ile ilgili ikinci ve üçüncü bölümde parçalandı; ve bu konularda ilkesel ayrılıklar ortaya çıktı. Bu ilkesel çelişmeler üzerine önümüzdeki dönemde Konferans tutanaklarının incelenmesi temelinde bu konulardaki azınlık ve çoğunluğun görüşleri belgelere dayalı olarak Partiye ve devrimci kamuoyuna sunulacaktır.

* * *

Konferansımızda tartışmanın ağırlık noktalarından biri de, yine parti inşası sorunları ile bağıntı içinde tartışılan "Marksist-Leninist olmanın, ya da Marksist-Leninist olarak adlandırılmanın bugünkü kıstasları", bir başka deyimle **bugün** Marksizm-Leninizm ile, oportünizm / revizyonizmi birbirinden ayıran temel ilkesel ayrım noktalarının belirlenmesi sorunu idi.

Bu noktada -- diğer bir çok noktanın tersine -- Konferansta doğrudan doğruya çatışan iki ayrı karar tasarısı vardı. Konferansın önemli bir bölümü, çatışan bu iki karar tasarısı karşısında çekimser bir tavır takındı.

Karar tasarılarında çatışan iki temel görüşten birinin savunucusu yoldaş pozisyonunu şöyle formüle etmektedir: Sorun neyin çıkış noktası alınacağıdır. Bizim açıklığa kavuştuğumuz, ya da açıklığa kavuştuğumuzu sandığımız platformumuzu, bir grubu-partiyi-kişiyi değerlendirirken -- Marksist-Leninist olup olmadığını -- çıkış noktası alıp, uymayanları Marksist-Leninist olarak değerlendirmeyeceğimiz, uyanları ise Marksist-Leninist değerlendireceğimiz mi; yoksa Marksizm-Leninizmin devrimci özünün mü çıkış noktası alınacağıdır. Bana göre ayrılıkların özü budur.

Diğer görüş ise, çıkış noktasının Marksist-Leninist bilim olması gerektiğini; her dönemde Marksist-Leninist olmanın kıstaslarının, revizyonizme ve oportünizme karşı aktüel mücadelenin gereklilikleri ile bağıntı içinde somut olarak tespit edilmesi, savunulması ve uygulanması gerektiğini savunuyordu.

Konferansta bu konuda savunulan bir üçüncü pozisyon ise, "kıstaslar" konusunda yapılan tespitlerin, yalnızca bizim "genel çizgimizin bazı temel tezleri" olarak kavranması gerektiğini savunuyor; bu "kıstaslar"ın "başkalarının" niteliğinin Marksist-Leninist olarak değerlendirilip değerlendirilmemesi bağıntısında kullanılmasına karşı çıkıyordu.

Yürütülen çatışmalı tartışmalar sonrasında bu konuda Konferansımız çoğunlukla şu kararı aldı:

MARKSİST-LENİNİST OLARAK DEĞERLENDİRİLMENİN BUGÜNKÜ KISTASLARI SORUNU

Konferansımız, her dönemde Marksizmin (Emperyalizm çağında Marksizm-Leninizmin) devrimci özünü savunanların Marksist (Emperyalizm çağında Marksist-Leninist) olarak değerlendirilmesi gerektiğini; yine her dönemde "Marksizmin (Marksizm-Leninizmin) devrimci özünü savunma"nın ne anlama geldiğinin, **içeriğinin revizyonizme-oportünizme karşı mücadelenin gerekleri göz önüne alınarak somut olarak açıklanması, doldurulması** gerektiğini tespit eder. Konferansımız her dönemde somut olarak tespit edilmesi gereken Marksizmin güncel kıstaslarının elbette Marksist-Leninist bilim temelinde yükselmesi gerektiğinin, bu kıstasların Marksizm-Leninizmin her üç alanındaki temel görüşleri ile çelişemeyeceğinin, onlara uygun olmasının zorunlu olduğunun bütünüyle bilincindedir.

Konferansımız, her dönemde somut olarak tespit edilmesi gereken güncel kıstasla-

rın, oportünizme/revizyonizme karşı mücadele içinde Marksist-Leninistleri bir program etrafında birleştirmenin bir aracı olduğunu, Marksist-Leninistlerin kendi içlerindeki oportünist-revizyonist hatalara, sapmalara karşı mücadelenin bir aracı olduğunu tespit eder. Her dönemde tespit edilen güncel kıstasların kabulü, ve bu kıstaslar doğrultusunda çalışma yapılacağının açıklanması, Dünya Marksist-Leninist Hareketinin parçası olarak görülmenin ilk önşartıdır. Güncel olarak tespit edilen kıstasların herhangi birinde **esasta yanlış** pozisyonda duran, ve bu yanlış pozisyonunu temelli eleştirilere, ilkeli ideolojik mücadeleye rağmen savunanlar; ve bu anlamda hatalarını düzeltme imkanı görülmeyenler, Marksist-Leninist, Dünya Marksist-Leninist Hareketinin parçası vb. olarak değerlendirilemezler.

Konferansımız, bugün modern revizyonizme ve her türden oportünizme karşı Marksizm-Leninizmin savunulmasının aktüel gerekleri, ve dünya Marksist-Leninist hareketinin durumunu göz önüne alarak, şu kıstaslara uyan grupların (bu kıstasları kabul ettiğini, ve bunlar doğrultusunda çalışma yapacağını açıklayan grupların) Dünya Marksist-Leninist Hareketinin parçaları olarak görülmesi gerektiğini açıklar:

- Marx, Engels, Lenin, Stalin'i Marksizm-Leninizmin klasikleri olarak savunmak
- Kruşçev modern revizyonizmine karşı çıkmak; Kruşçev tipi modern revizyonizmi Rus sosyal emperyalizminin ideolojik dayanağı olarak kavramak ve mahkum etmek
- Kruşçev modern revizyonizmine karşı ideolojik mücadelenin tamamlanmamış olduğunu, **bu mücadele içinde çok önemli hata ve sapmalar bulunduğunu**, bu mücadelenin tamamlanmasının önümüzde görev olarak durduğunu kabul etmek
- Üç Dünya Teorisini karşı-devrimci bir teori olarak mahkum etmek; Üç Dünya Teorisinin köklerine karşı mücadeleyi görev olarak kabul etmek
- Mao Zedung'un değerlendirilmesinde, hem onun Marksizm-Leninizmin beşinci klasiği olarak değerlendirilmesine, ve hem de 1957 sonrası için revizyonist genel değerlendirilmesine karşı çıkmak
- Arnavutluk Emek Partisi'nin bugünkü çizgisinin revizyonist olduğunu tespit, ve bu çizgiyi mahkum etmek
- Dünya Marksist-Leninist Hareketinin birliğini sağlamak için **bugün Dünya Komünist Hareketinin platformunun yaratılması çalışmasının kavranacak esas halka olduğunu; gerek uluslararası alanda, gerekse tek tek ülkelerde** Marksist-Leninist hareketin birliğini sağlamanın yönteminin açık ve kamuoyu önünde ilkelere dayalı ideolojik mücadele olduğunu kabul etmek
- **Leninist parti öğretisini, bugün özellikle de bu öğretinin partinin nasıl yaratılacağına ilişkin** "İki Aşamalı Parti İnşası Öğretisi" alanını evrensel bir öğreti olarak savunmak
- **Marksizm-Leninizmin yöntemsel önermelerine, özellikle "teori/pratik uyumluluğu" ve "özeleştiri" yöntemlerine sıkıca bağlı olmak.**

Bu kıstaslar, bugün bizim geldiğimiz noktada, bugün Marksist-Leninist olma iddiasında olanlardan **t a l e p l e r i m i z i** dile getirmektedir. Görüşümüze göre, **b u g ü n** modern revizyonizme ve her türden oportünizme karşı aktüel mücadelede Marksizm-Leninizmin savunulması, somut olarak -- en azından -- yukardaki sorunlarda açık tavır gerektirmektedir. Bu kıstaslar, bunlara uymayanlarla hiç bir ilişkimiz, ortak mücadelemiz, vb. olmayacak demek değildir. Bu kıstaslar bizim bugün Marksist-Leninist olarak değerlendirdiğimiz bir çizginin esas unsurlarıdır, ve Marksist-Leninist olma iddiasında olanları ideolojik mücadele içinde çekmek istediğimiz ilkesel noktalardır.

Bu kıstasların böylece tespiti, çizgimizin belirleyici temel unsurlarını berrak bir şekilde, Partinin en yüksek otoritesi tarafından bir kez daha belirleyerek, öncelikle Dünya Marksist-Leninist Hareketinin birliği; ve Türkiye'de de Marksist-Leninistlerin birleştirilmesi mücadelesini daha sağlam, kesin temeller üzerinde yürütebilmek için elimize bir silah vermiştir.

* * *

Konferansımızın çözmek için önüne koyduğu temel sorunlardan biri de, eski kardeş örgütlerimizle (AMLP - GDS - WBK) II. Konferans sonrasında yürütülmüş olan polemiğin genel değerlendirilmesi idi.

Eski kardeş örgütlerimizin, son geldikleri noktada "TKP/ML(B) Oportünizmi" başlıklı dört bölümlük bir broşür dizisinde toparladıkları genel eleştirileri, her temel noktada tek tek ele alınarak genel bir değerlendirilmeye tabi tutuldu.

Konferansımız:

- "TKP/ML(B) ve proleter enternasyonalizmi"
- "İlkeler ve devrim mi, yoksa durumdan duruma değişen "somut çözümleme" ve reformist pratik mi?"
- "TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bürokratik tasarımı ve revizyonist disiplin anlayışı: Proletaryanın Marksist-Leninist partisinin yaratılmasının reddi"

başlıklı broşürlerde getirilen temel eleştiri ve suçlamalar konusunda tavır takınan -- daha önce de Parti içi ve çevresinde Parti organlarında yayınlanarak kamuoyu önünde ve açıkça üzerinde genişçe tartışılmış olan -- karar tasarıları üzerine yürüttüğü tartışmalar sonrasında her üç noktada da kararlar aldı.

"TKP/ML(B) ve Proleter Enternasyonalizmi" başlıklı broşürde eski kardeş örgütlerimizin getirdiği eleştiri ve suçlamalar hakkında Konferansımızın aldığı kararlar şöyledir:

1- PROLETER ENTERNASYONALİZMİ ALANINDA TKP/ML(B)'NİN TEMEL GÖREVLERİ İLE İLGİLİ

Bütün ülkelerin ve ulusların **işçilerinin** -- proleter dünya devrimi için -- uluslararası birliği, her komünist programın, ve komünist çalışmanın **çıkış noktası** olmak zorundadır.

> "İşçilerin anavatanı yoktur. Bu şu demektir: a) onun ekonomik durumu (le salariat) ulusal değil, uluslararasıdır; b) sınıf düşmanı uluslararasıdır; c) kurtuluşunun şartları da öyledir; ve d) işçilerin enternasyonal birliği onların ulusal birliğinden önemlidir." (Lenin, "İnes Armand'a mektup", Eserler c.35, Almanca, s.223; Marx-Engels-Lenin, Proleter Enternasyonalizmi Üzerine, Almanca, s.431)

> "Komünist Enternasyonal'in ulusal soruna ve sömürge sorununa ilişkin tüm siyaseti herşeyden önce BÜTÜN ULUSLARIN PROLETERLERİ İLE EMEKÇİ YIĞINLARININ, TOPRAK SAHİPLERİ VE BURJUVAZİYİ DEVİRMEYİ AMAÇLAYAN ORTAK DEVRİMCİ BİR SAVAŞIM İÇİN DAHA YAKINDAN BİRLİK KURMALARI ESASINA ("Eckstein": köşetaşına) DAYANMALIDIR. Kapitalizme karşı zaferi sağlayacak tek şey bu birliktir." (Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, s.397; Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu Üzerine Tezlerin Öntaslağı, Komünist Enternasyonal'in II. Kongresi için.. 4. madde; Marx-Engels-Lenin, Proleter Enternasyonalizmi Üzerine, Almanca, s.573)

> "... Proleter enternasyonalizmi, her şeyden önce, herhangi bir ülkedeki proleter savaşımın çıkarlarının, dünya ölçüsündeki savaşımın çıkarlarına bağlı olmasını, ikinci olarak da burjuvazi üzerinde zafer sağlayan bir ulusun, uluslararası sermayeyi devirmek için daha büyük fedakarlıklar yapabilmesini ve yapmaya istekli olmasını gerektirir." (Lenin, age, s.391; Tezler, madde 10, Almanca, Marx-Engels-Lenin, Proleter Enternasyonalizmi Üzerine, s.576)

Bu, bu alanda TKP/ML(B)'nin bugün kabaca **öncelikle** şu iki **temel** görevi yerine

getirmek için çalışması gerektiği anlamına gelir:

- Diğer ülkelerden işçi sınıfı ile, Türkiye işçi sınıfı arasındaki -- proleter dünya devrimi mücadelesi için -- birliği sağlamak için çalışma görevi

(Ki bu görev bu alanda çıkış noktası alınmak zorunda olan, ve diğerleri kendisine tabi kılınmak zorunda olan temel görevdir. Çıkış noktası bir bütün olarak PROLETER DÜNYA DEVRİMİNİN; PROLETER DÜNYA DEVRİMİ İÇİN BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİNİN ENTERNASYONALİST BİRLİĞİNİN ÇIKARLARI olmak zorundadır. Bu, kendi ülkesinde (somut olarak Türkiye'de) proletaryanın mücadelesinin çıkarlarının, genelin çıkarları ile çatıştığı noktada -- ki bu özel durumlarda mümkündür --, tercihin **genelin çıkarları lehinde** yapılması anlamına gelir.

Bugün bu görev bizim açımızdan somut olarak, öncelikle uluslararası proletaryanın birliğini sağlayabilmek için bir ön adım olarak Uluslararası Komünist Hareketin ortak bir platformunu yaratmak, ve bu platform temelinde Uluslararası Komünist Hareketin örgütsel birliğini de sağlayabilmek yönünde yapılabileceğin azamisini yapmak; kendi ülkemizde proletaryanın partisini yaratmak için çalışırken, bunu Uluslararası Komünist Hareketin birliğini yaratma çalışmasının bir parçası olarak ele alan bir çalışma yürütmek, diğer ülkelerde Marksist-Leninist örgüt ve gruplara azami desteği vermek anlamına gelir.)

- Türkiye'de "aynı despot devletin baskısı altında yaşayan **değişik milliyetlerden işçilerin**" faşizmi yıkma, emperyalizme bağımlılık zincirini kırma; halkın demokratik diktatörlüğünü kurma, devrimi durmaksızın sürdürme, proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirerek, sosyalizm yolunda ilerleme... mücadelesinde birliğini sağlamak için çalışma görevi

(Türkiye'de değişik milliyetlerden **işçilerin birliğini** sağlama için mücadele; Türkiye'de komünistlerin, Türkiye'de milli sorunu da çözmek; Türkiye'de milli baskı, zulüm altında inleyen Kürt ulusundan ve çeşitli milliyetlerden ezilen halklar ile ezen ulusun halkının devrim mücadelesinde birliğini sağlamak için yürütmek zorunda olduğu hayati önemdeki mücadelenin çıkış noktasında bulunmak, merkezine konmak zorundadır.

Bu alanda bugünkü somut öncelikli görev, Türkiye'de çeşitli milliyetlerden komünistlerin ortak programını yaratmak, ortak komünist örgütünü yaratmak için; Türkiye'de çeşitli milliyetlerden komünistlerin içinde birleştiği bolşevik bir partiyi yaratmak için mücadeledir. Görev bu anlamda somut olarak öncelikle çeşitli milliyetlerden işçilerin **öncü** unsurlarını birleştirme görevidir.)

Eski kardeş örgütlerimiz broşürlerinde TKP/ML(B)'nin bu alandaki görevleri ile ilgili olarak şu genel tespitleri yapıyorlar:

> "Buna ilişkin olarak TKP/ML(B) bu alandaki uygun görevinin bizim görüşümüzce kabaca şu iki temel göreve hizmet etmelidir: Birincisi, diğer ülkelerin proleterleri ile uluslararası kaynaşma için mücadele. İkincisi, Türkiye'de yaşayan çeşitli ezilen milliyet ve milletlerin birliğinin sağlanması için mücadele." (İkinci cümlenin doğru Türkçe çevirisi şöyle: "İkincisi, Türkiye'de yaşayan çeşitli ezilen milliyet ve milletler **ile** birliğin sağlanması için mücadele." — BN) (Bolşevik Nr.13, s.1)

Bu görev tespitlerinden birincisi doğru bir genel tespittir. Ancak kabaca da olsa yapıldığı tespit edilse bile, ve eski kardeş örgütler diğer belgelerinde bu noktada bugün somut olarak ne yapılması gerektiği konusunda doğru görüşler savunmuş olsalar bile; (ki vardır) bizim bu noktadaki çizgimizle genel hesaplaşma iddiasında olan bir broşürde, bugün bu genel görev tespitinin somut olarak ne anlama geldiğinin tezler düzeyinde de olsa konmamış olması hatadır.

Görev tespitlerinden ikincisi kesinlikle yanlış, Lenin'e dayandırılmayı çalışıldığın yerde Lenin'i çarpıtan bir tespittir. Bu tespit, a) milli sorunu **sınıf sorununa bağlı** olarak ele almayan, sınıf sorunundan bağımsız bir "ezilen mil-

liyetlerle, milletlerle birlik" düşüncesini savunan, Marksist-Leninist olmayan bir tespittir. b) TKP/ML(B)'yi "Türk komünistlerinin örgütü" olarak gören bir anlayışa da işaret eden bir tespittir.

2- TKP/ML(B)'NİN "PROLETER ENTERNASYONALİZMİ, DİĞER ÜLKELERDEN PROLETERLER İLE BİRLEŞME GÖREVİNİ, ÖZEL VE TEMEL BİR GÖREV OLARAK ORTAYA KOYMADIĞI VE PRATİĞE UYGULAMADIĞI" BİÇİMİNDEKİ GENEL TEZ İLE İLGİLİ

Bu konuda eski kardeş örgütlerin TKP/ML(B)'nin bütün teorisi ve pratiği hakkında yaptığı böyle bir **genel değerlendirmenin** dayandırıldığı tek kanıt, bizim bu konudaki 1 Mayıs 1982'deki tavrımızdır.

Bu konuda önce açıklığa kavuşturulması gerekli olan şey, bir teşkilatın çizgisi hakkında "Proleter enternasyonalizmini özel görev olarak ortaya koymuyor ve uygulamıyor" şeklinde bir genel değerlendirme yapabilmek için, böyle bir tek kanıtın -- o noktada getirilen eleştirilerin tümünün doğru olduğu varsayılsa bile, ki durum bu değildir -- yeterli olup olmadığıdır. Bizce bu soruya Marksist-Leninistlerce verilecek cevap açıktır: Hayır, bir teşkilat hakkında bir konuda genel değerlendirme, onun bir tek eylemde takındığı tavırdan, bir tek eylemdeki teori ve pratiğinden yola çıkılarak, yalnızca buna dayanılarak yapılamaz. Böyle genel değerlendirmeler yapanlar, yalnızca bir şeyi, kendilerinin Marksist-Leninist yöntemleri kullanmadıklarını; tekyanlı, toptancı genel değerlendirmeler yaptıklarını, sapma içinde bulunduklarını gösterir.

Biz TKP/ML(B)'nin bu konudaki bütün teorisi ve pratiği ele alındığında, TKP/ML(B) hakkında yapılan, "Proleter enternasyonalizmini özel bir görev olarak ortaya koymuyor, pratiğe uygulamıyor" şeklindeki genel değerlendirmeyi kökten reddediyoruz.

1 Mayıs 1982 ile ilgili duruma gelince:

TKP/ML(B) Merkez Komitesi, 1 Mayıs ile ilgili **genelgesinde**, 1 Mayıs 1982'de mutlaka çözülmesi için mücadele edilmesi gereken üç görev tespitini yaparken; Batı Almanya'da **çeşitli ülkelerden Marksist-Leninistlerin ve devrimcilerin birlikte hareket etmesinin sağlanması gerektiğini**, bunun gerçekleştirilmesi için mücadele edilmesi gereken bir görev olduğunu ortaya koymamıştır. Genelgede "Pratik öneriler" bölümünde bu görev açık ve berrak olmasa da vardır. Ama üç görev tespitinde bu tespitin olmaması hatasını, genelgedeki pratik öneriler bölümündeki tespit ortadan kaldırmamaktadır. Bu hata bu anlamda TKP/ML(B)'nin proleter enternasyonalist çizgisinden bir sapmadır.

Bunun ötesinde, TKP/ML(B) Merkez Komitesi, bu tavrının eleştirisi karşısında polemik içinde takındığı tavırda da (Bkz. Merkez Komitesinin cevabı, "1 Mayıs 1982 konusunda sürdürülen tartışmanın tüm belgeleri") bu hatasını görmemiş; yanlış bir şekilde, saydığı üç görev içinde de proleter enternasyonalizmi görevinin hem geniş ve hem de dar anlamda varolduğu biçiminde bir savunma ile, hatayı aşmayan, onu derinleştiren bir konuma girmiştir. Bu noktadaki sapma, polemiğin daha sonraki gelişme süreci içinde görülebilmiştir.

Yani 1 Mayıs 1982 ile ilgili olarak getirilen, "TKP/ML(B) Merkez Komitesi **1 Mayıs 1982'de** görev tespiti yaparken, proleter enternasyonalizmini özel bir görev olarak saymadı. Bu proleter enternasyonalizminden sapmadır" vb. biçimindeki bir eleştiri doğrudur. Böyle bir eleştirinin TKP/ML(B)'nin tüm çizgisine, tüm teori ve pratiğine genişletilmesi yanlıştır.

Biz 1 Mayıs 1982'de, teoride diğer ülkelerden komünist ve devrimcilerle birlikte yürümeye önem vermeyen sapmamızı, yaptığımız üç yürüyüşün ikisinde de pratiğe yansıttık. Yaptığımız pratik, proleter enternasyonalizmini özel görev olarak tespit etmeyen sapmanın doğrudan yansıması olan bir pratikti. Bu anlamda bizim

teoride doğru şeyler savunduğumuz, pratikte bunu uygulamadığımız biçimindeki bir eleştiri bu bağıntıda yanlıştır.

TKP/ML(B) Merkez Komitesi, 1 Mayıs 1982'de yaptığı bu hataları, içine düştüğü bu sapmaları, gerek eski kardeşlerin, gerekse içimizdeki yoldaşların getirdiği doğru eleştirilere rağmen uzun süre kavramamış ve yanlış konumunda direnmiştir. Süreç içinde bu hatalarını kavrayarak, gerek teoride gerekse pratikte bu hataları aşma yönünde adımlar atmıştır.

Mesela 1 Mayıs 1983, 1984 ve 1985'de, TKP/ML(B), Batı Almanya'daki bütün ülkelerden Marksist-Leninist ve devrimci güçlerle eylembirliği sağlamaya, devrimci bir 1 Mayıs eylemini birlikte gerçekleştirmeye çalışmayı **özel bir görev** olarak tespit etmiş, bu görev tespitini hayata geçirmeye çalışmış, bunun için çaba sarf etmiştir. TKP/ML(B)'e "Proleter enternasyonalizmini özel görev olarak ortaya koymuyor, pratiğe uygulamıyor" şeklinde genel bir eleştiri getiren, lafta çok birlikte hareket etme yanlısı eski kardeş örgütlerimiz, bizim eylembirliği çağrılarımıza cevap bile vermeyi gerekli görmemişlerdir.

> "TKP/ML(B) Merkez Komitesi Batı Almanya'da 1 Mayıs 1982 sorunu etrafındaki tartışma içinde, gerçekte proleter enternasyonalizminden ne anladığını, ona hangi rolü ve önemi verdiğini gösterdi. TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bununla ilgili hatalarının 1 Mayıs'la ilgili olarak ortaya çıkması, bir anlamda anlaşılırdır.("folgerichtig": başka türlü olamazdı anlamında! ÇN) Çünkü tam da 1 Mayıs işçi sınıfının **uluslararası** mücadele günüdür, bu yüzden de proleter enternasyonalizminden sapmalar kendilerini tam da 1 Mayıs konusundaki tavırda, 1 Mayıs pratiğinde daha kolaylıkla gösterir" (Broşür, Almanca, s.8)

diyen eski kardeş örgütler, bu söylediklerinin kantarında tartıldıklarında, durum çok kötüdür. Bir sürü polemik sonrasındaki 1 Mayıs 1983, 1984, 1985 pratikleri, onların "proleter enternasyonalizmine", "Batı Almanya'da 1 Mayıs'ın ırzına geçilmesine göz yumulmamasına" vb. gerçekte ne kadar değer verdiklerini göstermiş; onların bu konudaki laf radikali tavırları ile pratiklerinin uyum içinde olmadığını açıkça belgelemiştir.

3- TKP/ML(B)'NİN "DİĞER OLKELERDEN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ İÇİN MOCADELEYİ MİLLİYETÇİ ÇIKARLAR UĞRUNA REDDETTİĞİ" TEZİ OZERİNE

Eske kardeş örgütlerimiz 1 Mayıs polemiği içinde getirdikleri bu tezi, "TKP/ML(B) ve Proleter Enternasyonalizmi" başlıklı broşürlerinde de, bu kez daha da genel hale getirerek savunmayı sürdürüyorlar.

Biz bu tezi de, TKP/ML(B)'nin bu konudaki çizgisi ile ilgili olarak yapılan bir genel değerlendirme olduğu ölçüde reddediyoruz.

1 Mayıs 1982'deki bizim ve GDS'in teori ve pratiği ile ilgili olarak bu konuda getirilen eleştirilerle ilgili olarak ise söyleyeceğimiz şudur:

TKP/ML(B) Merkez Komitesi bu konuda 22.4. tarihli belgede kendi tavrını ortaya koyarken, hem kendi örgütünün durumunu çıkış noktası alan, ve fakat aynı zamanda "genelin çıkarlarını" da çıkış noktası alan, bu arada GDS'in de "kendi örgütsel çıkarlarını" çıkış noktası aldığı iddiasında bulunan ve bunun doğru olduğunu savunan konumuyla, esasta milliyetçi bir sapma içine girmiştir. Bu belgede savunulanlar bir bağıntıda eklektik olsa da, ağırlıklı olarak milliyetçi bir sapmadır.

Bu noktada Merkez Komitesi, polemiğin daha sonraki gelişmesi içinde de, eski kardeşlerin geniş yazısına verdiği cevapta, bu sapmasını görüp özeleştiri ile düzelteceği yerde, bunu **teorik** gerekçelendirme içinde daha da derinleştirmiştir.

Sorunun bu berraklıkta görülüp kavranması, ancak III. Konferansımız öncesi ve sırasındaki tartışmalar sonunda olmuştur.

Bu bağıntıda eski kardeş örgütlerimizden GDS'in tavrı ise şudur:

1 Mayıs 1982'de eski kardeş örgütlerimizden GDS, "merkezi birleşik ortak" yürüyüşü kendi örgüt çıkarlarını çıkış noktası alma temelinde savunmuş ve böylece proleter enternasyonalizminden sapan milliyetçi bir konumda durmuştur. GDS'in bu tavrı, gelişen polemik içinde açık bir biçimde belgelenmiştir.

Pratiğe gelince: TKP/ML(B) Merkez Komitesi 1 Mayıs pratiğinde, yukarıda tespit ettiğimiz sapmasının da bir sonucu olarak, "diğer ülkelerden Marksist-Leninistlerin ve devrimcilerin" pratik eylemde birliğini sağlamak için üzerine düşen görevi layıkıyla yerine getirememiştir. Onun bu olumsuzluğu, bu görev alanında hiç bir şey yapmadığı şeklinde bir suçlamaya kesinlikle haklılık kazandırmaz.

1 Mayıs 1982 pratiğinde GDS, kendilerinden talep edilen, yapabilme imkanı olan, ve yapmaları kuşkusuz genelin çıkarları açısından doğru olan bir görevi, "kendi gücüne güven" gibi "çok proleter enternasyonalisti!" bir tavsiye ile geri çevirmiştir. Onun bu somut tavrı, proleter enternasyonalisti dayanışmaya indirilen ağır bir darbedir.

4 - "ÇEŞİTLİ OLKELERDEN DEVRİMCİ ÖRGOTLER ARASINDA EŞİTLİK İLKELERİNİN TKP/ML(B) TARAFINDAN ÇİĞNENDİĞİ VE BÖYLECE HER TÖRLO ENTERNASYONALİST ORTAK ÇALIŞMANIN SABOTE EDİLDİĞİ" TEZİ OZERİNE

Bu noktadaki tartışmada, özellikle "eşitlik ilkesinin nasıl yorumlandığı ve yorumlanması gerektiği" konusunda ve Komintern - Kominform tartışmasında savunulan görüşlerin değerlendirilmesi konusunda önemli görüş ayrılıkları vardı. Tartışmalar sonrasında Konferans bu noktada çoğunlukla asgari ortak birlik noktalarını tespit eden şöyle bir karar aldı:

Bu tez de bu genellikle kökten reddettiğimiz bir tezdir.

Bu genel tezin de dayandırıldığı 1 Mayıs 1982 polemiğindeki tavırla ilgili olarak ise şu tespitler yapılmalıdır:

Bu noktada TKP/ML(B) Merkez Komitesinin devrimci örgütler arasında eşitlik ilkelerini ayaklar altına aldığı şeklindeki suçlama; GDS'in TKP/ML(B) Merkez Komitesinin "büyük örgüt olduğu gerekçesi ile" **var olan bir çoğunluk kararına uymayı reddettiği** iddiasına dayandırılarak getirilmiştir. Bu iddia, olguların utanmazca çarpıtılmasıdır. Siyasi sahtekarlıktır. 1 Mayıs ile ilgili yapılan tartışmalarda eylemin biçimi konusunda TKP/ML(B) Merkez Komitesinin uymayı reddettiği bir çoğunluk **yoktur.** Bu noktada polemik, GDS'in bir siyasi sahtekarlığı üzerinde inşa ettiği görüşler ile başlamıştır.

GDS, diğer eski kardeş örgütlerin de katıldığı uzun 1 Mayıs polemik yazısında, tartışmayı genel bir "devrimci örgütler arasında eylembirliklerinde eşitlik" sorunu üzerine çekmekte; ve **genel eşitlik ilkesini** eylembirliklerinde -- ilkesel sorunlarda anlaşan örgütler arasında -- bir örgüt - bir oy biçiminde yorumlayan bir genel konumda konaklamaktadır.

Sorun eğer **genel teorik düzeyde** örgütler arası eşitlik, devrimciler arasında **eşitlik ilkesi** vb. bağıntısında tartışılırsa; eşitlik ilkesinin ayrımsız olarak, her şart altında eylembirliklerinde, ilkelerde anlaşan örgütlerin bir oy - bir örgüt biçiminde yorumlanması yanlıştır. Merkez Komitesi, GDS ile ve eski kardeşler ile polemik içinde, haklı olarak eski kardeşlerin sorunu yer yer bu teorik genellik içinde koymasına karşı çıkmıştır.

Ama o bunu yaparken, yanlış bir şekilde, bugün (ve şartlarda önemli bir değişme olmadığı sürece) eylembirliğinde devrimci örgütler arasında -- ilkelerde anlaştıktan sonra, belirleyici olmayan sorunların karara bağlanmasında -- kullanılması mümkün olmayan, kullanılması halinde ise kafa sayısını belirleyici hale getiren,

Komünizmin çıkarlarına olmayan, güç oranında oy düşüncesini savunmuştur. Ve Komintern - Kominform tartışması bağıntısında, Merkez Komitesi de, genel eşitlik ilkesinin uygulanmasını "güç oranına göre oy" biçiminde teorileştirme, ilkeleştirme eğilimi içine girmiştir.

Merkez Komitesi, tartışmanın başlangıç noktasında, hiç bir haklı temeli yok iken, siyasi sahtekarlık ile yaratılmış bir "çoğunluk kararına uymama" iddiası üzerinde yükselen "eşitlik ilkesini çiğneme" suçlamasını, onun sahte temelini teşhir edip; geri çevirmeyi merkeze koymayarak; bir genel eşitlik ilkesi tartışması alanına kayarak da hatalı davranmış; eski kardeşlerin gerçek hatalarının üzerini örtmeleri için onlara fırsat vermiştir.

5 - TKP/ML(B)'NİN "İDEOLOJİK PLANDA KÜRT MİLLİYETÇİLİĞİNE KARŞI MÜCADELEYİ ESAS ALARAK BÜYÜK-TÜRK ŞÖVENİZMİNİ SAVUNDUĞU" TEZİ İLE İLGİLİ

Bu tez bu hali ile kökten reddettiğimiz bir suçlama ve bir iftiradır.

TKP/ML(B) **parti olarak,** milli meselede esas tehlike sorununu tartıştığı hiç bir yerde, Kürt milliyetçiliğinin esas tehlike olduğu şeklinde bir tez savunmamış; hiç bir yerde ideolojik planda Kürt milliyetçiliğine karşı mücadelenin esas olduğu şeklinde bir tespit yapmamış; pratikte de Kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleyi şimdiye kadar hiç bir dönemde esas almamıştır.

Konferansımız, 1982 öncesinde Türk şövenizmine karşı mücadelenin yeterli olmadığını; ve teori ve pratiğimizde Türk şöveneisti sapmaların araştırılması gerektiğini tespit eder, görev olarak önümüze koyar.

Eski kardeş örgütlerimiz bu genel iftiralarını **partimize** yöneltirken; TKP/ML(B) II. Konferansına sunulan karar tasarılarında milli mesele konusunda yapılan tespitlere, II. Konferans öncesinde Enternasyonal İlişkiler sorumlumuz ile yaptıkları görüşmelere, II. Konferanstaki tartışmalara, 1 Mayıs ile ilgili eylembirliği toplantılarından ikincisinin tutanağında temsilcimizin sözlerine dayandırmaya çalışıyorlar.

Bütün bu saydığımız dayanak noktalarından **parti olarak** TKP/ML(B)'nin "milli sorunda ideolojik alanda esas tehlike Kürt milliyetçiliğidir", "ideolojik alanda esas mücadele ona karşı yönlendirilmelidir" vb. şeklinde bir **genel tez** savunduğu çıkartılamaz.

Üçüncü Konferansımız, konuyla ilgili olarak yapılan **bütün polemik belgelerini inceleyerek, gerçek durumun** şöyle olduğunu açıklar:

- İkinci Konferansa sunulan "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız" başlıklı belgede, İbrahim Kaypakkaya'nın eserinin değerlendirilmesi denemesinde milli mesele ile ilgili olarak söylenenler, onun bu konudaki kazanımlarını yeterli bir biçimde ortaya koymamakta, onun Kürt ulusunun ayrılma hakkını doğru olarak savunduğunu, Türk şövenizmine karşı mücadeleyi milli meselede mücadelenin merkezine koyduğunu, bunların onun en önemli kazanımlarından olduğunu tespit etmemektedir. Açıktır ki, sorunun böyle konulmuş olması, Türk milliyetçiliğine prim veren, Türk milliyetçisi bir sapma idi. Bu sapma II. Konferans öncesinde ve sırasında eski kardeş →

Bu duyuruda yayınladığımız kararlar, Konferansımızın aldığı kararlar içinde yalnızca bir bölümü; ideolojik-siyasi sorunlarla ilgili temel kararlardır. Kararlar Konferans söz tutanağı henüz bütünüyle incelenmeden yayınlanmaktadır. Olası formülasyon hataları ve olası eksiklikler ilerde düzeltilebilir.

örgütler tarafından eleştirilmiş, eleştiri kabul edilmiş, alınan kararda bu hata düzeltilmiştir.

Aynı belgede, önümüzdeki dönemde yapılacak teorik çalışmanın konularının tespit edildiği bölümde, milli mesele ile ilgili olarak "Kürdistan'ın sömürge olup olmadığının araştırılması" milli meselede önümüzdeki dönemde yapılması gereken esas teorik çalışma olarak tespit edilmektedir. Ki bu tespit birden fazla sebepten dolayı **bütünüyle yanlıştır.**

Şöyle ki: Bu tespiti yapmak ve savunmak, Türk şövenizminin Türkiye-Kürdistan toplumunda hakim olduğunu, genel olarak "sol çevre" ve özel olarak da Partimiz içinde esas tehlikeyi oluşturduğunu kavramamak, buna uygun görev tespitlerinde bulunmamaktır. Lenin, Stalin ve İbrahim yoldaşın konuyla ilgili eserlerinin, Parti olarak tarafımızdan köklü olarak incelenerek kavranılmamış olduğu gerçeğine gözleri kapayarak, Türk şövenizmine karşı Partimizin yürüttüğü mücadeleyi yeterli gören ve bundan dolayıdır ki, İbrahim Kaypakkaya yoldaşın eserini "geliştirme" görevini esas görev olarak önümüze koyan bir tespittir.

Bu tespit, "Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununun Partimiz için "önemli bir sorun" haline gelmesinin **gerçek sebebinin,** İbrahim yoldaşın mirasını savunmaya çalışan bizlerin, onun ortaya koyduğu "esas tehlike Türk şövenizmidir, ve buna karşı mücadele esas görevdir" ve bu görev "öncelikle Türk komünistlerinin önünde" durmaktadır şeklindeki doğru önermesini teori ve pratikte layıkıyla kavrayıp savunamamanın doğrudan bir sonucu olduğu gerçeğini görmemektedir.

İşte bu temel sebeplerden dolayıdır ki, Partimizin içinde bulunduğu durumda "Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununu milli meselede teorik çalışmanın merkezine koymak, siyasi sonuçları itibarı ile ve mantıki olarak mızrağın sivri ucunu Kürt milliyetçiliğine yöneltme demektir. Açıktır ki, sorunun böyle konulmuş olması **Türk şövenisti bir sapmadır.**

- II. Konferansımızda **hiç bir yoldaş** bu sapmayı, **bu sapmanın bütün siyasi sonuçlarının tamamen bilincinde olarak savunmamıştır.** Amaç ve niyet, ideolojik planda Kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleyi esas almak olmamasına rağmen, savunulan sapma tam da budur. Milli meselede teorik çalışmanın merkezine neden "Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununun konması gerekliliğini savunan bütün yoldaşların ileri sürdükleri kanıtlar ve -- yer yer sulandırarak -- yürüttükleri mantık bütünlük içinde ele alındığında gerçeğin bu olduğu kesinlikle görülecektir.

Eski kardeşlerin bu "Türk şövenisti sapma"ya karşı yürüttükleri mücadele sonucu, II. Konferansta milli mesele ile ilgili doğru bir karar alınmış, ve bu tez geri çekilmiştir. Ne var ki, bu tezin geri çekilmesinin, hatayı gerçek anlamda kavrama sonucu olmadığı, II. Konferans sonrası gelişmelere bakıldığında rahatlıkla görülmektedir.

II. Konferans sonrasında, başta Uluslararası İlişkiler Sekreterimiz olmak üzere, Merkez Komitemiz de uzun süre "milli meselede teorik çalışmanın merkezine" "Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununun konulmasının hiç de yanlış olmadığını, bu tespitin Türk şövenizmine karşı mücadelenin esas alınmasını dıştalamayacağını; İbrahim Kaypakkaya'nın eserinin teorik çalışmanın merkezinde durmasına ters düşmediğini vs. savunmuşlardır. Bunun en açık örneklerinden birini, 1983 Martında yapılan "ortak toplantı"ya sunulan "Proleter Enternasyonalizmi Üzerine" başlıklı konuşmada görmekteyiz.

Orada bir yanda II. Konferans kararı savunulmaya çalışılırken, diğer yanda da milli meselede "teorik çalışmanın merkezine Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununun konulmak istenmesinin "Türk şövenisti bir sapma"nın kanıtı olamayacağı ispatlanmaya çalışılır. Bu tavır bizzat o toplantıda, eski kardeşler ve kendi içimizden bir yoldaş tarafından eleştirilmiştir.

Bu eleştirilere rağmen, Merkez Komitemiz hatasını derhal düzeltmemiştir. III. Kon-

feransa sunmak için hazırladığı "Faaliyet Raporu"nda "Kürdistan sömürge midir, değil midir?" sorununun milli meselede teorik çalışmanın merkezine konulmasının doğru olmadığı vurgulanır, ancak bu tespitin siyasi sonuçları ve konumu hakkında doğru değerlendirmelerde yine bulunulmaz. Merkez Komitemizin bütün bu hata ve sapmaları, "Spartaküs" ayrılığından sonra da, **hiç bir zaman Partimizin bütünü tarafından onaylanmamıştır.**

Ayrıca, Merkez Komitemizin bu hata ve sapmaları, tamamen kendi içinde sistemli, yozlaşmış "Türk şövenisti bir çizgi" de değildir. Bu hata ve sapmaların karakteristik özelliği, devşirmeci, eklektik bir niteliğe sahip olması ve düzeltilmediği taktirde, "Türk milliyetçisi bir çizgi"ye dönüşebilecek tehlikede olmasıdır.

Eski kardeşler Partimizin genel çizgisi hakkında "İDEOLOJİK PLANDA KORT MİLLİYETÇİLİĞİNE KARŞI MOCADELEYİ ESAS ALARAK BOYOK TORK ŞÖVENİZMİNİ SAVUNUYOR" şeklindeki genel tespitte bulunurken, yukarıda saydığımız **gerçek olguları** görmezden gelmeyi "oportun" bulmaktadırlar. Çünkü başka türlü **böyle genel bir tez savunulamaz.**

Bu bağıntıda tartışılması gereken bir sorun da, eski kardeş örgütlerimizin Partimiz saflarında "esas tehlikenin Türk şövenizmi" olduğu gerçeğinden hareketle, parti inşası açısından ne gibi sonuçlar çıkarttıkları sorunudur.

Biz, kendi saflarımızda "esas tehlikenin Türk şövenizmi" olduğu şeklindeki genel tespite katılıyoruz. Merkez Komitesi, III. Konferansa sunduğu "Faaliyet Raporu"nda bu konuda şunları söylemektedir:

> "Kendi açımızdan da, kendi içimizde de bizim sapmalarımız, hatalarımız şimdiye dek hemen hep Türk şövenizmine karşı mücadeleyi küçümseme vb. şeklinde olduğu için, Türk şövenizmine karşı mücadelenin esas alınması gerektiğini söylüyoruz."

Bundan bizim çıkardığımız sonuç, parti inşasının, milli mesele bağıntısında, **öncelikle ve esas** olarak Türk şövenizmine karşı mücadele içinde, (ama **yalnızca** ona karşı mücadele içinde değil, aynı zamanda ezilen ulus milliyetçiliğine karşı **da** mücadele içinde) ele alınmasıdır.

Eski kardeşlerimizin bu tespitten çıkardığı sonuç ise hiç bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek berraklıkta şöyledir:

> "Milli sorunla bağıntılı olarak bundan sonraki ideolojik çalışma, bundan sonraki parti inşası teorik ve pratik çalışması, Büyük-Türk şövenizmine karşı mücadele içinde ele alınmalıdır."

Buyrun eski kardeş örgütlerin mantık silsilesini!... Esas tehlike "Türk şövenizmi" ... O halde.. "Türk şövenizmine karşı mücadele içinde"...

Esas tehlike ne ise, **esasta ona karşı** mücadele değil, yalnızca (esas / tali ayrımı yapmadan!) ona karşı mücadele! Bu somut tartışma bağıntısında, esas tehlikeye karşı mücadele adına, esas olmayan tehlikeyi destekleme, güçlendirme; böylece gerçek anlamda esas tehlikeye karşı da mücadeleyi zayıflatma demektir. Başka birşey değildir.

Marksist-Leninistler yalnızca esas tehlike durumunda olan sapmaya karşı değil; her türlü sapmaya; tartıştığımız bağıntıda, yalnızca Türk şövenizmine; hakim ulus şövenizmine değil; her türlü milliyetçiliğe karşıdır. Ve her zaman, esas tehlike olana karşı mücadeleyi merkeze koymak şartı ile, hepsine birden karşı mücadele eder! Bunu yapmazsa, yaptığı kesinlikle Marksist-Leninist bir mücadele değil; proleter enternasyonalizmini güçlendiren bir mücadele değil, milliyetçiliğin şu veya bu biçimini güçlendiren bir mücadele olur!

Burada aslında eski kardeş örgütlerimizin milli meseledeki sapması ve onun teorik temeli ortaya çıkmaktadır. Milli meselede bizimle polemik içinde bulundukları

konum, esasta ezilen ulus milliyetçiliğine prim veren, ona karşı mücadele etmeyen bir konumdur. Bunun teorik temeli de, **esas olan tehlikeye karşı mücadeleyi** -- adı üzerinde -- **esas görecek yerde**, onu **her şey** haline getiren, tek mücadele edilecek hedef haline getiren sapmadır.

6- TKP/ML(B)'NİN "KORT ULUSUNA AYRILMA HAKKI Y E R İ N E, GERİCİ BİR NİTELİK KAZANMIŞ OLAN "ULUSLARIN KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKI"NI SAVUNARAK "BOYOK-TORK ŞÖVENİSTİ SAPMA" İÇİNDE BULUNDUĞU" TEZİ ÖZERİNE

Bu noktada önce şu tespit edilmelidir: Evet, Lenin 1917'de "Parti Programının Revizyonu" adlı yazısında

> "birçok halde yanlış yorumlara meydan veren ulusların kendi kaderini tayin hakkı yerine, kesin bir kavram olan ulusların özgürce ayrılma hakkı kavramının geçirilmesi"ni

önermiştir. Evet, Stalin, Çiçerin'e karşı 1922'de yürüttüğü bir polemikte, onun

> "artık gerici bir nitelik kazanmış olan ulusların kendi kaderini tayin hakkı"

kavramını kullanmasına karşı çıkmıştır.

Bundan bizim için çıkan sonuç şudur:

Propagandamızda, ajitasyonumuzda, temel belgelerimizde, programımızda **kural olarak** ulusların kendi kaderini tayin hakkı yerine, ondan çok daha berrak olan, açık olan "ayrılma hakkı" kavramını kullanmalıyız. Biz bunu şimdiye dek genel kural olarak yapmadık. Ve bunu yapmadığımız noktada hata yaptık.

Biz,"ulusların kendi kaderini tayin hakkı" kavramını GDS'in; bu kavram yerine "ayrılma hakkı" kavramı kullanılmalıdır eleştirisine ve tartışmanın bir aşamasında Lenin - Stalin alıntıları getirilmesine rağmen, bir süre daha kural olarak kullanmaya devam ettik. Bu önemli bir hata idi.

Bu hatamızda, GDS'in getirdiği eleştiride, eleştirinin "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" kavramının kullanılmasının, ayrılma hakkı'nı savunmamak anlamına geldiği; bizim bu kavramı kullanmakla ayrılma hakkını propaganda etmediğimiz ve savunmadığımız anlamına geldiği şeklinde getirmesinin de önemli rolü olmuştur!

Bizim bu hatamız, bizim "Türk şövenisti sapmamız"ın bir sonucu veya işareti değildir. Biz ulusların kendi kaderini tayin hakkını her zaman ayrılma hakkı anlamında kullandık ve bu kavramın ne anlama geldiğini tartıştığımız her yerde, bu kavramın yalnızca bir tek anlama, ulusların ayrılma hakkı anlamına geldiğini açıkladık.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkının savunulmasının, ulusların ayrılma hakkını savunmamak demek olduğu şeklinde bir anlayış ve eleştiriyi, böyle bir genel tezi biz kesinlikle kavram fetişizmi olarak reddediyoruz. Ulusların kendi kaderini tayin hakkının içeriği Lenin ve Leninistler tarafından en başından itibaren yalnızca bir tek anlamda, ayrılma hakkı anlamında doldurulmuştur. Öyle savunulmuştur. Bu yüzden biz, bize getirilen "ayrılma hakkı"nı savunmadığımız suçlamasını kökten reddediyoruz.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramına takılıp kalanlar, bu kavram gerici bir nitelik kazanmıştır gerekçesi ile bu kavramın kullanıldığı her yerde, her durumda "ayrılma hakkının savunulmadığı"nı iddia edenler, kavram fetişistleridir. Bu gibileri, böyle bir tavırla gerçekte ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramını "yanlış yorumlara açık olduğu", "gerici bir nitelik kazandığı" gibi gerekçelerle, bir başka kavramla; ayrılma hakkı kavramı ile değiştermeyi öneren Lenin ve Stalin'e, daha sonra onların aynı kavramı yer yer kullandıkları noktada saldıran bir konumda durmaktadırlar.

Lenin, ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramı yerine ayrılma hakkı kavramının programa konmasını önerdikten 1,5 yıl sonra da Buharin'le girdiği bir polemikte ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramını kullanmada bir sakınca görmemektedir. Çünkü Lenin kavram fetişisti değildir.

Çiçerin'le girdiği bir polemikte, ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramının kullanılmasına, bu kavram gerici bir nitelik kazandığı gerekçesi ile karşı çıkan Stalin, bu polemikten üç yıl sonra Semiç ile girdiği bir başka polemikte, ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramını kullanmaktadır. Çünkü Stalin kavram fetişisti değildir.

Bu kavram 1928 Komintern Programında kullanılmaktadır. Bu kavram 1938'de SBKP/B Tarihi - Kısa Ders'te kullanılmaktadır. Kimse de çıkıp, "Siz ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramını kullanmakla ayrılma hakkını savunmuyorsunuz" şeklinde bir eleştiri getirmemektedir. Çünkü Dünya Komünist Hareketi kavram fetişisti değildir.

7 - TKP/ML(B)'NİN "TORKİYE'DE EZİLEN ULUSLARDAN HALKLARIN VARLIĞINI REDDETTİĞİ" TEZİ ÜZERİNE

III. Konferansımız böyle bir genel tezi **İFTİRA** olarak reddeder. Biz kesinlikle hiç bir yerde, hiç bir belgemizde Türkiye'de ezilen uluslardan **halkların varlığını** reddetmedik. Türkiye'de Türk milleti dışında, Kürt milleti, ve çeşitli milli azınlıklar yaşamaktadır. Her millet ve milliyet kendi içinde sınıflara bölünmüştür. Bir yanda, başta proletarya olmak üzere emekçiler ve ezilenler; diğer yanda sömürücüler, ezenler! Bu anlamda Türkiye'de Türk halkı, Kürt halkı, Ermeni halkı, Arap halkı, Rum halkı, Çerkez halkı, Laz halkı vb., yani **halklar** vardır. Biz bunu hiç bir yerde reddetmedik. Sorunu bizim Türkiye'de "ezilen uluslardan -- doğrusu ulus ve milliyetlerden olmalı — BN -- halkların varlığını reddettiğimiz" biçiminde koymak, bize savunmadığımız bir düşünceyi maletmektir.

Eski kardeşler bu genel tezlerini, bizim kullandığımız "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganına dayanarak getirmektedirler.

En başta şunu belirtelim ki, eski kardeş örgütlerimiz 1 Mayıs konusundaki polemik başlayana dek, bizim bu sloganı kullanmamıza köklü bir itirazda bulunmadılar. Hele hele bu sloganın Türkiye "halklarının varlığını reddetmek" demek olduğu şeklinde bir eleştirileri hiç yoktu. Tersine, bu sloganı doğru bulup, kendileri de kullanıyorlardı.

1982 1 Mayıs hazırlıkları ikinci toplantısı içinde Komeleh temsilcisi, halk ve ulus kavramlarının eşanlamda kullanılması gerektiğini savunur. Buna bizim temsilcimiz ve GDS temsilcisi karşı çıkarlar.

Bu tartışma bağıntısında temsilcimiz, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı sloganını hangi anlamda kullandığımızı, ve Türkiye halkları sloganı ile bu sloganı neye karşı mücadele içinde geliştirdiğimizi açıklar. Her iki sloganın da doğru olduğunu, kullanılabileceğini belirtir.

GDS temsilcisi bu açıklama üzerine, "doğru olanın İbrahim Kaypakkaya yoldaşın yazılarında ortaya koyduğu "Türkiye halkları" parolası olduğunu, çünkü **yalnızca** bu parola ile ulusların kendi kaderini tayin hakkı, ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı olarak savunulabilir. Türkiye halkı parolası ile **aslında ayrılık hakkı red edilmektedir**" görüşünü savunur. Onlar bu temel yaklaşımlarını, -- İbrahim Kaypakkaya'nın da "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganını kabul etme dışında -- bütünüyle korudular, koruyorlar. Biz sorunun bu şekilde konuluşunu kökten yanlış buluyoruz.

GDS temsilcisi toplantıda yaptığı açıklamada, bizim çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı sloganını genel kural olarak kullanmış olmamızdan dolayı, yanlış olduğunu; ikinci toplantıda yapılan açıklamada getirilen gerekçelerle kullanılmış olması

halinde, bunun Kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleyi esas alan, ve bu anlamda ayrılma hakkına karşı yönelen bir slogan olduğunu koymamıştır. O bunu yapacağına, bir başka temel yanlışın savunucusu olmuştur.

Konferansımız, bu bağıntıda, İbrahim Kaypakkaya'da gerek Türkiye halkları, gerekse çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı sloganlarının varlığına, ve her ikisini de kullanmasına rağmen, daha sonra bizim tarafımızdan bu sloganlardan yalnızca birinin genel kural olarak kullanılmış olmasının, İbrahim Kaypakkaya'nın doğru pozisyonundan uzaklaşma olduğunu tespit eder.

- Türkiye halkları parolası Marksist-Leninist temelde kullanıldığında, Türkiye'de Türk halkı dışında başka halkların da yaşadığını açıkça ilan eden, ve kendini bununla sınırlayan, bu özelliği ile YALNIZCA Türk şövenizmine karşı yönelen doğru bir slogandır. Bu slogan, yerel milliyetçiliğe yönelmediği gibi, yalnız bununla "ayrılık hakkı"nın savunulacağı düşüncesini de içermez.

Çünkü "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganı ile de "ayrılık hakkı" savunulur.

Şöyle ki: Bu slogan Türkiye'de halkın milli bölünmüşlüğünü, çeşitli milliyetlerden oluştuğunu, Türkiye'de SADECE Türk halkının yaşamadığını savunmakla Türk şövenizmine karşı yönelirken; sınıfsal konumundan dolayı halkın emperyalizme ve yerli uşaklarına karşı birliğini savunduğu için de yerel milliyetçiliğe karşı yönelir. Yani ikili bir özelliğe sahiptir. Bunun içindir ki, bu slogan "ayrılma hakkı"nın reddi değildir.

Bu slogan aynı zamanda, polemik içinde Merkez Komitemizin savunduğu gibi, Türk milliyetçiliğine karşı mücadeleyi merkezine koyan, bunun yanında "ezilen ulus milliyetçiliğine de vuran" bir slogan da değildir. Hele hele bu sloganın böyle bir yorumu, Lenin ve Stalin'in kullandıkları "Rusya halkı" kavramının anlamı ile hiç mi hiç aynı değildir. Tabii ki, İbrahim Kaypakkaya yoldaşın bu sloganı kullanırken anladığı içerikle de tamamen çelişmektedir. İbrahim yoldaş gerek "Türkiye halkları" sloganını, gerekse "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganını hiç bir zaman doğrudan Kürt ulusunun "ayrılma hakkı" sorununu tartışan ve çözen bir slogan olarak kullanmamıştır. O doğrudan Kürt ulusunun "ayrılma hakkı" ile ilgili özel olarak "Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı", ve genelde de "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" sloganını kullanmıştır. Eski kardeşler "ayrılma hakkı"nın **"yalnızca"** Türkiye halkları parolası ile savunulabiliceğini doğru bulmakla, İbrahim Kaypakkaya yoldaşı anlamadıkları gibi, onu bu noktada savunmadıklarını da kanıtlamaktadırlar.

- Konferansımız bu konudaki tartışmanın ilk başlangıcı olan, 1982 1 Mayıs eylembirliği toplantısında temsilcimizin neden Türkiye halkları sloganı yerine çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı sloganını kullandığımızı açıklarken getirdiği gerekçelerin kesinlikle yanlış olduğunu, ideolojik planda Kürt milliyetçiliğine karşı mücadeleyi doğru gördüğümüz anlamına gelen değerlendirmesinin Türk şövenisti bir sapma olduğunu vurgular. Ayrıca, temsilcimizin gerekçelerinin, "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganının tam doğru bir yorumu olmadığını, bu anlamda Partimizin gerçek pozisyonunu tam olarak yansıtmadığını vurgulamak isteriz.

- Konferansımız, Partimiz TKP/ML(B)'i yalnızca Türk komünistlerinin örgütü olarak değil, aynı zamanda Türkiye-Kürdistan'da yaşayan Kürt, Ermeni, Arap, Laz, Çerkez vb. gibi ulus ve ulusal azınlıklardan komünistlerin de içinde yer aldığı bir örgüt olarak değerlendirdiği için, kendini yalnızca Türk şövenizmine karşı mücadele ile görevlendirmeyi Marksizm-Leninizme bir saldırı olarak görür, ve bundan dolayı, Marksist-Leninist temelde kullanıldığında "halk / halklar" bağıntısında Türk şövenizmine karşı mücadeleyi içeren "Türkiye halkları" parolasını kullanmayı yeterli görmez.

- Konferansımız, Türk şövenizmine karşı mücadelede genel kural olarak, "halk / halklar" bağıntısında, Türkiye halkları sloganının kullanılacağını tespit eder.

- Konferansımız yine aynı bilinçle, esas görev olan Türk şövenizmine karşı mücadele yanında, yerel milliyetçiliğe, bugün bu milliyetçilik içinde öncelikle Kürt milliyetçiliğine karşı mücadele görevine de sahip olduğumuzu tespit eder. Bu görevin gereği olarak, halk / halklar bağıntısında "çeşitli milliyetlerden Türkiye halklarının birliği" vb. sloganları kullanmayı doğru bulduğunu açıklar.

- "Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı" sloganı, ulusal sorun bağıntısında, ne Türk şövenizmine karşı mücadele sorununu, ne de yerel milliyetçiliğe karşı mücadele sorununu gerçek anlamda çözen bir slogan değildir. Kullanıldığı zaman, bu bilinçle kullanılmalıdır.

- Bu konudaki tartışmanın bir diğer temel unsuru ise şudur:

Eski kardeşlerden GDS, tartışmanın içinde "Türkiye halkları" ile "ulusların ayrılma hakkı"nı eşanlamlı kullanarak, Türkiye'de "SADECE" ve "DAİMA" "Türkiye halkları" parolasının kullanılması gerektiğini, çünkü ancak bu parola ile "ayrılık" hakkının savunulabileceğini, Lenin ve Stalin'in de "Daima Rusya halklarından" sözettiklerini, ancak böyle bir tavrın İbrahim Kaypakkaya'nın mirasını savunmak olacağını ileri sürdü ve savundu. Bu görüş daha sonraları, bütün kardeşlerin ve bu arada "Spartaküs"ün de görüşü haline geldi.

Merkez Komitemiz, GDS'in bu pozisyonuna karşı polemik yürütürken, birden fazla yanlış savundu: Birincisi, Lenin ve Stalin'in "hiç bir yerde "halk" kavramını "millet, ahali, vb." ile eşanlamlı kullanmadıklarını" savunmuştur. İkincisi, GDS ile tartışılan sorunun, "milli sorun bağıntısında" Lenin ve Stalin'in "daima Rusya halklarından" sözedip etmedikleri olduğunun kavranmamasıdır. Böylece boş yere Lenin ve Stalin'in "Rus halkı", "Rusya halkı" gibi kavramları da kullandığı ispatlanmaya çalışılmıştır. Halbuki, yapılması gereken şey, Lenin ve Stalin'in "ulusal sorun bağıntısında" ancak "halk / halklar" ikileminde, kural olarak "Rusya halkları" parolasını kullandıklarını, ancak genelde "ulusal sorunda" "Rusya halkları" sloganını kullanmadıklarını ispatlamaya; Lenin ve Stalin'in ulusal sorun bağıntısında "millet", "milliyet" vb. gibi kavramları da kullandıklarını kanıtlamaya çalışmak; "Lenin, Stalin "daima Rusya halkları" kavramını kullandılar, Türkiye'de de "daima" ve "sadece" "Türkiye halkları" kavramı kullanılmalıdır" tezinin bu genellikle saçma olduğunu, Lenin'e ve Stalin'e ve bu alanda İbrahim yoldaşa saldırı olduğunu savunmak olmalıydı.

Ne yazık ki, Merkez Komitemiz bu doğruları ortaya koyamadı ve savunamadı. Tersine, bizzat kendisi, Lenin ve Stalin'in konuyla ilgili yaklaşımlarını yukarda gösterdiğimiz alanlarda kavramadı, revize etti.

Ancak tartışma sürecinde, hatalarını bütün yönleriyle olmasa da kavramaya ve aşmaya çalışarak, olumsuz yöne doğru giden gelişmenin engellenmesinde küçümsenemeyecek bir gelişme gösterdiği de kesinlikle vurgulanmalıdır.

Eski kardeşlerin Türkiye'de Partimiz tarafından "sadece" ve "daima" "Türkiye halkları" sloganının kullanılmasını savunmaları, kesinlikle bizi Türk örgütü olarak görmelerinin, ve sadece Türk şövenizmine karşı mücadele edilmesi gerektiği anlayışında olduklarının açık bir kanıtıdır.

8- TKP/ML(B)'NİN "EZİLEN ULUS VE MİLLİYETLERİN DİLİNİ, ÖZELLİKLE DE KÜRT ULUSUNUN DİLİNİ KOMÜNİST PROPAGANDANIN BİR ARACI YAPMADIĞI" TEZİ İLE İLGİLİ

Bu konudaki görüşlerimiz şöyledir:

- Türkiyeli komünistlerin önünde, propaganda ve ajitasyonlarını yalnızca hakim ulusun dili olan Türkçe ile değil; Türkiye'de yaşayan ezilen ulus ve milliyetlerin dilinde de; **bütün dillerde** yapma **görevi** vardır.

- Bu, bütün milliyetlerden proletaryanın birleşik bir partisini yaratma; ve çeşitli milliyetlerden proleterleri, emekçileri kaynaştırma; birleştirme için mutlaka çözülmesi gereken bir görevdir.

- Bu görevin çözülmesi yönünde atılacak her adım, hem **esas olarak** hakim ulus şövenizmine, hem de aynı zamanda ezilen ulus milliyetçiliğine darbe vuracaktır.

- Ezilen ulus ve milliyetlerin dilinde yayın, öncelikle ve özellikle, bizzat o ulusun ve milliyetlerin yerleşmiş olduğu bölgelerde yapılacak çalışmada belirleyici bir öneme sahiptir.

- Türkiye'de ezilen ulus ve milliyetlerin dilinde yayın yapma görevinde ilk ele alınması ve çözülmesi gereken, **Kürt** dilinde yayın yapma sorunudur. Çünkü Türkiye'de milli meselenin esasını Kürt milli sorunu oluşturmaktadır.

- Biz bugünkü gücümüzle kesinlikle böyle bir görevi, mesela en temel belgelerimizin Kürtçeye çevrilip yayınlanması düzeyinde bile çözebilecek durumda değiliz. Bizim bugünkü gücümüzle yapabileceğimiz şey, bu görevi tespit etme; propagandasını yapma, ve adım adım çözebilmek için belli görevlendirmeler yapmaktır. Bunun yanında, belli bildirilerin (mesela milli mesele ile ilgili tavır takındığımız) Kürtçeye çevrilmesi vb. de bugün ele alınıp **çözülebilecek** görevler olarak tespit edilebilir.

o Biz geçmişte bu görevin varlığını tespit ettik. Belli görevlendirmeler de yap-
o tık. Ancak bu konuda somut birşey ortaya çıkmadı. Bu, bizim bu konuda gereken
o önemi vermediğimizin bir ifadesidir. Ve bu noktada bize getirilen böyle bir
o eleştiri haklıdır.
o
o Biz sorunu, özellikle eski kardeşlerimiz, ve Spartaküs ile polemik
o içinde, "Sorun, bir kereye mahsus, bir bildiriyi Kürtçeye çevirmek ve yayın-
o lamak değil; ya da şu veya bu sloganın Kürtçeye de çevrilip, Kürtçe de yayın-
o lanması değil, böyle bir yayının sürekliliğinin sağlanmasıdır" vs. şeklinde
o koyduk. Bu, soruna yanlış yaklaşan bir koyuştu. Tabii ki sorun, bazı sloganların
o Kürtçe de atılması ile, bir-iki bildirinin Kürtçe de yayınlanması ile çözül-
o meyecektir. Ama eğer bugün **bu** yapılabiliyorsa, bunun yapılması, "esas çözüm
o bu değildir" adına reddedilmemelidir. Çünkü bu, küçük de olsa, sorunun ciddiye
o alındığını, çözülmeye çalışıldığını gösteren bir adımdır. Ve bu adımın atılması,
o sorunun gerçek çözümünü engellemez; tersine, o yönde gelişmeyi hızlandırıcı bir
o rol oynar. Öyle ya da böyle, Kürtçe yayın -- bu, belli sloganların Kürtçeye
o çevrilmesi, atılması düzeyinde bile olsa, eğer bugün yalnızca bu yapılabili-
o yorsa -- Türk faşist hakim sınıflarına karşı kesin bir tavrın, Türkçe dışındaki
o dillere yapılan baskıya, somutta Kürt diline yapılan baskıya karşı oluşun, somut
o ifadesidir. Bizim, eski kardeşlerimizin ve Spartaküs'ün demagojik "çaba"larına
o karşı bir tepki olarak da, bugün yapabileceğimizi de yapmamamız kesinlikle
o yanlıştır. Bu yanlışı düzeltmeli; bugün bu konuda yapabilecek durumda olduğu-
o muzu (mesela belli temel sloganlarımızın Kürtçe propagandası; belli bildiri-
o lerimizin, yazılarımızın Kürtçe de yayını) mutlaka yapılmalıdır.

- Kuşkusuz bizim bu noktadaki hatalarımızın, milli sorunla ilgili diğer hata ve sapmalarımızla bağı vardır.

9- TKP/ML(B)'NİN KIBRIS KONUSUNDA YARI-FAŞİST ÇİZGİ İZLEDİĞİ TEZİ VE SUÇLAMASI ÜZERİNE

Bu tezin temeli ilk defa 26 Mart 1983'te yapılan ortak toplantıda GDS temsilcisinin yaptığı bir konuşmada atıldı.

Bu bağıntıda eski kardeşlerimizin bu toplantı öncesinde TKP/ML(B) Merkez Komitesine getirdiği eleştiri, Kıbrıs konusunda "TKP/ML(B)'nin MK fraksiyonundan ayrıldığından bu yana tüm propagandada tek laf etmemiş olduğu", "bunun tesadüf

olmadığı" (Büyük-Türk şövenisti çizginin bir yansıması olduğu) şeklinde idi.

Bu konuda şunu tespit ediyoruz:

TKP/ML(B) olarak ayrıldığımızdan sonra, 1983 1 Mayısına ve 1983'te yaptığımız Kıbrıs toplantısına kadar, Kıbrıs konusunda Türkiyeli komünistler olarak yapabileceğimizi; ve yapmamız gerekli olan propagandayı esas olarak yapmadık. Bu anlamda Kıbrıs halklarının devrim mücadelesine karşı proleter enternasyonalisti görevimizi tam olarak yerine getirmedik. Biz Kıbrıs konusunda ortaya koymuş olduğumuz doğru çizgiyi, TKP/ML MK hizibinden ayrıldıktan sonra da -- (en azından mesela işgalin yıldönümlerinde özel propaganda yaparak, bunun yanında çıkardığımız genel bildirilerde de bu konuda da tavır takınarak) -- propaganda etme görevine sahiptik. Bu görevi esasta yerine getirmemiş olmamız önemli bir hatamızdır. Ve evet, proleter enternasyonalizminden belli bir sapmadır.

26 Mart toplantısında okunan yazıda biz bu konudaki hatamızı tespit etmedik. Bu yazının bir yerinde, bizim Kıbrıs'ta da "ulusların kendi kaderini tayin hakkını" savunduğumuz şeklinde bir tespit yapılıyordu. GDS temsilcisi bununla bağıntılı olarak yaptığı bir konuşmada, Kıbrıs'ta ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmanın, yarı-faşist bir tavır olduğu şeklinde bir tez getirdi.

Bu iddia daha sonra, eski kardeşlerimizin savunucusu olmaya çalışan Spartaküs tarafından daha da geliştirildi; "Kıbrıs konusunda yarı-faşist çizgi" haline getirildi.

Bu tezin dayandığı yer, bizim Kıbrıs'ta ulusların kendi kaderini tayin hakkı diyerek, işgale doğrudan karşı çıkmadığımız iddiasıdır.

Konferansımız şunu tespit eder: Kıbrıs konusunda Türkiyeli komünistler açısından "ulusların kendi kaderini tayin hakkı"nı savunmakla yetinmek kesinlikle yanlıştır ve güncel temel slogan da olamaz. Bu konuda temel sloganlar, "Faşist Türk ordusu Kıbrıs'tan defol!", "Kuzey Kıbrıs'ın Türk faşistlerince işgaline son!" vb. sloganlardır.

Konferansımız, bunun yanında şunu da tespit eder: TKP/ML(B) hiç bir dönemde, Kıbrıs sorunu açısından "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" sloganını ne yeterli görmüş, ne de temel slogan olarak bunu savunmuştur.

Bizim tavrımız, "Faşist Türk ordusu, Kıbrıs'tan defol!" şiarını bu konudaki siyasetimizin merkezine koyma tavrıdır. Kıbrıs için ulusların kendi kaderini tayin hakkı kavramının kullanıldığı yazıda ve bu konudaki onlarca yazımızda bu konuda tavrımız açıktır.

Biz bu konudaki görevlerimizi yerine getirmede, yukarda da tespit ettiğimiz gibi, özellikle TKP/ML'den ayrıldığımız dönemde hatalar yaptık. Ama hiç bir şekilde bu konudaki çizgimizin yarı-faşist olduğu şeklindeki bir suçlamaya haklılık kazandıracak bir tavrımız yoktur.

10- TKP/ML(B)'NİN "ERMENİ SORUNUNDA DA BOYOK-TORK ŞÖVENİSTİ BİR ÇİZGİ İZLEDİĞİ" TEZİ ÖZERİNE

Bu tez şimdiye kadar Spartaküs ve WBK tarafından savunuldu ve gerekçelendirilmeye çalışıldı.

Biz, TKP/ML(B)'nin Ermeni sorununda Türk şövenisti bir cizgi izlediği suçlamasını kökten reddediyoruz.

Bu suçlamanın teorik temellerinden biri, bizim bugün Türkiye'deki Ermenilerin bir ulus teşkil etmediği konusunda söylediklerimizdir.

Biz bu konudaki tespitimizi Stalin'in ulus konusundaki tanımına dayandırıyoruz.

Konferansımız "Ermeni sorunu"nun bizim açımızdan tüm yönleri ile çözülmemiş olduğunu tespit eder.

Konferansımız aynı zamanda şunların bizim açımızdan açık ve kesin olduğunu tespit eder:

- Ermeni halkının, Ermeni ulusunun Türk hakim sınıfları tarafından toplu kıyımdan geçirilmesi; en zalimce soykırım örneklerinden biridir. Bu "tarihsel haksızlık" konusunda doğru tavır, çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının ortak sınıf mücadelesi açısından hayati önemdedir.

  Bugün Türkiye proletaryasının bölünmüşlüğünün ayakta tutulmasında "Ermeni düşmanlığı" ideolojik planda Büyük-Türk şövenizminin ana mücadele araçlarından birini oluşturmaktadır.

- Bugün de Ermeni halkı, Türk faşist hakim sınıfları tarafından yoğun milli baskı altında tutulmakta; diğer azınlıklar gibi, bütünü ile yok edilmeye, "Türkleştirilmeye" çalışılmaktadır.

- Konferansımız, Türk hakim sınıflarının tarihteki Ermeni soykırımını lanetler; Osmanlı devletinin devamı olan T.C. devletinin bugünkü Ermeniler üzerindeki aktüel milli baskılarını lanetler; bu noktalarda Türk hakim sınıflarını, ve Marksizm-Leninizm adına hakim sınıflara suç ortaklığı eden oportünistleri, revizyonistleri teşhir görevini önümüze koyar.

- Konferansımız; bugün Türkiye'deki Ermenilerin "ulus" teşkil etmediği tespitinin; yurtdışında, Türkiye'ye dönmek ve yerleşmek isteyen Ermenilerin; dönme ve yerleşme haklarının olmadığı biçiminde yorumlanmasına karşıdır.

  Konferansımız, Türkiye'deki Ermenilerin, Türkiye'ye dönme ve yerleşme hakkını **savunduğunu** açıklar.

- Konferansımız, bu noktada da, bütün milli meselede olduğu gibi, **gerçek** çözümün proletarya önderliğindeki devrimle gerçekleşeceğini açıklar.

* * *

Konferansımız, Proleter Enternasyonalizmi - Milli Mesele ile ilgili olarak getirilen eleştirilere ve suçlamalara yukarıdaki genel tavırları takındıktan sonra şu kararı aldı:

Konferansımız, burada "Milli Mesele / Proleter Enternasyonalizmi" konusunda takındığı tavırların, bu konuda eski kardeş örgütlerin getirdiği, ve kendilerinin tartışmanın merkezine koyduğu **temel** eleştirilere karşı tavır olduğunu; bir dizi eleştiri konusunda burada tavır takınmadığını bilince çıkartır.

Partimizin önüne, burada tavır takınılmamış konularda tavır takınmayı; ve buradaki görüşler ışığında geçmişimizin değerlendirilmesini görev olarak koyar.

* * *

"İlkeler ve devrim mi, yoksa durumdan duruma değişen "somut çözümleme" ve reformist pratik mi?" başlıklı broşürde eski kardeş örgütlerin getirdiği eleştiri ve suçlamalarla ilgili olarak ise Konferansımız şu kararları aldı:

1 - TKP/ML(B)'NİN DEVRİMİN İLKESEL PROGRAMATİK VE STRATEJİK SORUNLARINI REVİZYONDAN GEÇİRDİĞİ VE GÖZDEN KAYBETTİĞİ SUÇLAMASI ÜZERİNE

A) TKP/ML(B)'nin SİLAHLI MÜCADELE konusundaki tavrıyla Kruşçev revizyonizminin izinden yürüdüğü suçlaması bütünüyle yanlıştır.

Bu bağıntıda, TKP/ML(B)'nin **şiddete dayalı devrimi** taktik bir sorun derekesine düşürdüğü suçlaması bütünüyle bir iftira olarak damgalanmalı ve geri çevrilmelidir.

Bu suçlamayı gerekçelendirmeye çalıştıkları yerde eski kardeş örgütler, **silahlı mücadele** ile **şiddete dayalı devrim**'i eşitledikleri noktada, bizzat kendileri Kruşçev revizyonistlerinin konumunda bulunmaktadır.

Bu bağıntıda polemik içinde, eski kardeş örgütlere "içsavaş" ile "şiddete dayalı devrimi" eşitlediklerinden dolayı Kruşçev revizyonistleri ile bu noktada aynı konumda durdukları eleştirisini getirdik, ki bu eleştirimiz yanlıştı.

Eski kardeş örgütler, yapılmaması gereken bir şekilde, "silahlı halk kitlelerinin şiddete dayanan devrimi"; "şiddete dayanan silahlı devrim"; "halk kitlelerinin silahlı mücadelesi"; "şiddete dayanan devrim" kavramları ile, "silahlı mücadele" kavramını eşitlemekte, bunları bir ve aynı anlamda kullanmaktadır. Onların "silahlı mücadele taktik bir sorundur" tespitine karşı çıkmalarının temel dayanağı bu yanlış eşitlemedir.

Silahlı mücadele kavramı bir üst kavram olarak kullanıldığında, sınıf mücadelesinin silahlı olan bütün biçimlerini kapsayan (gerilla eylemleri, barikat çatışmaları, silahlı halk ayaklanması, milli kurtuluş savaşı, vb.) bir kavramdır. Emperyalist burjuvazinin iktidarı silahlar üzerinde yükselmektedir. O iktidarı alaşağı etmenin tek yolu, devrimin öznesi olan kitlelerin **silah zoru** yoludur. Bu anlamda -- silahlı mücadelenin bütün biçimlerini kapsayan bir üst kavram olarak -- kullanıldığında, **silahlı mücadele** devrimi gerçekleştirmek için mutlak zorunluluktur. "İktidar namlunun ucundadır." İşçi sınıfı ve emekçi sınıflar, silaha sarılmadıkça, emperyalist burjuvazinin ve onun uşaklarının iktidarlarını yıkmak, işçi sınıfının ve işçi sınıfı-köylülüğün iktidarlarını kurmak mümkün değildir.

"İçsavaş", "milli kurtuluş savaşı", "silahlı halk ayaklanması", sınıf mücadelesinin "en sert, en keskin" olanıdır. Lenin'in deyimi ile, "**içsavaş**... sınıf mücadelesinin en sert, en keskin biçimidir." Teorik olarak sınıf mücadelesinin bu en sert, en keskin biçimini kullanmadan da -- çok olağanüstü şartlarda -- burjuvazinin iktidarı barışçıl olarak terketmesi (barışçıl demek, Lenin'e göre **zor** olmadan demek değil; **zorun, şiddetin** içsavaş biçiminde kullanılmasına gereklilik kalmadan anlamına gelmektedir) mümkündür. Ama bu o kadar küçük bir ihtimaldir ki, Marksizm-Leninizmin programı -- bu noktada -- yalnızca İÇSAVAŞIN kabulü olmak zorundadır.

Yani "içsavaşın", "silahlı halk ayaklanmasının", "milli kurtuluş savaşının", "halk yığınlarının silahlı devriminin" vb. kabulü, ve YALNIZCA bunun kabulü veya reddi, ZORA/ŞİDDETE DAYALI DEVRİM'in kabulü veya reddi ile aynı anlamdadır. Bu anlamda **bu** kavramları eşitlemek mümkün, doğru ve haklıdır.

Ama aynı şey, bütün silahlı mücadele biçimlerini içeren şekli ile de ele alınsa, silahlı mücadele kavramı için söylenemez. Bütün silahlı mücadele biçimlerini içerdiği en genel şekli ile bile ele alındığında, **silahlı mücadele** ile **zora dayalı**

devrimi eşitlemek doğru değildir. Çünkü böyle bir eşitleme içinde, silahlı mücadelenin çeşitli biçimleri arasındaki belirleyici önemdeki farklar yokolup gitmektedir.

Kaldı ki, klasiklerimiz **silahlı mücadele** kavramını bir çok halde, silahlı mücadelenin şu veya bu biçimi için kullanmaktadır; ve kullandığı yerde içini doldurmaktadır. Mesela Lenin silahlı mücadele kavramını "Partizan Savaşı" makalesinde, partizan eylemleri için kullanmaktadır. Böyle kullanıldığında, **silahlı mücadelenin** zora dayalı devrimle eşitlenemeyeceği çok daha açıktır.

Eski kardeşlerin bize getirdikleri suçlamayı dayandırdıkları yazıda tartışılan, kesinlikle zora dayalı devrim mi / yoksa (revizyonistlerin anladığı anlamda zora dayalı olmayan) barışçıl geçiş mi sorunu değil; silahlı mücadelenin biçimlerinin -- daha çok da bizim tartıştığımız bağıntıda gerilla eylemlerinin -- şartlara bağlı olmadan, hep **esas mücadele biçimi** olup olmadığı sorunudur. Bu tartışma bağıntısında silahlı mücadelenin, sınıf mücadelesinin bir biçimi olduğu, ve onun ne zaman öne geçip, ne zaman arka planda kalacağının şartlara bağlı olduğu, sorunun taktik bir sorun olduğu doğru olarak savunulmuştur. Eski kardeşlerin bu tartışma bağıntısını gözlerden kaçırarak getirdiği eleştiriler zorlama, sofist eleştirilerdir.

Bu bağıntıda şu bilince çıkartılmak zorundadır:

Biz "silahlı mücadele"nin taktik bir sorun olduğunu tartıştığımız yerlerde, bu kavramın çeşitli düzeylerde ele alınabileceği sorununu tartışıp çözmedik. Eski kardeş örgütlerle tartışma içinde bu yapılmak zorundadır.

Yine bu sorunu tartıştığımız yerlerde, "silahlı mücadele, sınıf mücadelesinin bir biçimi, en yüksek biçimidir" şeklinde bir genel tezi savunduk. Böyle bir tez ancak "silahlı mücadele" kavramı, "halkın silahlı genel ayaklanması" ya da "içsavaş", "milli kurtuluş savaşı", vb. anlamında kullanıldığı zaman doğrudur. Hiç bir ayrım yapmadan, "silahlı mücadele, sınıf mücadelesinin bir biçimi, en yüksek biçimidir" şeklindeki tespitimiz tartışmanın esas bağıntısından kopartıldığında, "şiddete dayalı devrim" ilkesini reddettiğimiz yorumuna kapıyı açmaktadır.

Biz bu sorunu Partizan menşevikleriyle tartıştığımız yerde, Mao Zedung'un silahlı mücadelenin bir biçimi olan gerilla eylemlerinin başlangıcından itibaren "esas mücadele biçimi" olduğunu söyleyen tavrına karşı, onun "Savaş ve Strateji Meseleleri"nde "hiç bir şeyi genelleştirmediği" tezini savunduğumuz noktada da hatalı idik. Mao Zedung, sözü geçen makalesinde "iktidarın silahla ele geçirilmesi... sorunun savaşla çözülmesi"ni Marksist-Leninist ilke olarak doğru bir biçimde savunmakta; bunu en başa koymakta idi.

B) Türkiye'de DEVRİM AŞAMASI'nın tespiti konusunda bugün bizim tavrımızın açık olmadığı, bu konuda "karışıklık" olduğu tespiti, bizim demokratik devrim aşamasında olduğumuz tezini henüz tam olarak bilimsel bir temele oturtmamış olduğumuz bağıntısında, ve yalnızca bu anlamda, gerçek durumun doğru tespitidir.

Biz, TKP/ML kurulduğundan bu yana, Türkiye'de önümüzdeki devrim aşamasının -- amacı KOMPRADOR PATRON - AĞA DEVLETİNİ yıkmak, yerine işçi sınıfı önderliğinde DEMOKRATİK HALK DİKTATÖRLÜĞÜNÜ (İşçi - Köylü Diktatörlüğü) kurmak ve sosyalist devrimin yolunu açmak (bunu özellikle son yıllarda vurgulamaya başladık -- özellikle ayrılık sonrası. Önceleri "sosyalizm" lafını ağıza bile almaktan çekinen bir durum sözkonusu idi!) olan, DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ aşaması olduğunu savunduk, savunuyoruz.

AMA şunu bilince çıkarmak zorundayız ki, bizim bu savunmamız **bilimsel temele oturtulmuş** bir savunma **değildir.**

Bir ülkede devrim aşamasının ne olduğu sorusuna bilimsel cevap, ancak Marksizm-Leninizmin devrim aşamaları, devrim tipleri konusundaki öğretisi **temelinde**

verilebilir. Ki bu öğreti bugüne dek ne bizim tarafımızdan, ne de bizim dışımızda Marksizm-Leninizm adına konuşan örgütler tarafından bütün yönleri ile incelenip, kavranılmış ve kendi teorisi ve pratiği için silah haline getirilmiş değildir.

Ama yalnızca Marksizm-Leninizmin devrim aşamaları konusundaki ilkesel öğretilerinin kavranması da, Türkiye'de devrim aşamasının ne olduğu sorusuna doğru cevap vermek için yetmez. Bu soruya doğru cevap verebilmek için, Marksizm-Leninizmin bu konudaki temel öğretilerinden yola çıkmanın yanında, Türkiye'nin **sosyo-ekonomik yapısının** Marksist-Leninist bir çözümlemesi mutlak önşarttır. Bu iki önşart yerine getirilmeden, devrim aşaması konusunda verilecek ve verilen tüm cevaplar bilimsel temele oturtulmamış cevaplardır.

Bu anlamda, bugün bizim bu konuda savunduğumuz bütün tezlerin, bir anlamda çalışma hipotezleri olduğu bilince çıkartılmak zorundadır.

Bu bağıntıda tartışılıp çözüme bağlanması gerekli olan bir belirleyici sorun, demokratik devrim aşaması ile sosyalist devrim aşamasını birbirinden ayıran belirleyici kıstasın (veya kıstasların) ne olduğu sorusudur. Bu soruya Lenin'in verdiği **KATEGORİK CEVAP**:

> "Bunları (demokratik devrim ile sosyalist devrimi —BN) birbirinden PROLETARYANIN HAZIRLIK DERECESİ VE YOKSUL KÖYLÜLERLE BİRLEŞME DERECESİNDEN BAŞKA BİR ŞEYLE AYIRMA ÇABASI MARKSİZMİN... çarpıtılması ve yüzeyselleştirilmesi"-

dir şeklindedir. Bu cevap, bizim de vermemiz gereken cevaptır.

o Açıktır ki, proletaryanın hazırlık derecesi ve yoksul köylülerle birleşme
o derecesi bir sonuçtur; salt öncünün çalışmasına bağlı bir şey değildir. Öncü
o ancak varolan **objektif şartlar temelinde,** onlara **uygun** çalışması sonucu
o proletaryayı sosyalist devrime hazır hale getirebilir; proletaryanın yoksul
o köylülükle sosyalist devrim için birleşmesi, ancak buna izin veren objektif
o şartların varlığı temelinde mümkündür.
o
o Varolan ekonomik temel, ve bu ekonomik temelin üzerinde yükselen siyasi ikti-
o darın niteliği, açıktır ki proletaryanın yoksul köylülükle sosyalist devrimi
o gerçekleştirecek bir birliği sağlayıp sağlayamayacağında, sosyalist devrime
o hazır olup olmamasında belirleyici rol oynar.

Bu bağıntıda şunlar üzerine de tartışılmalı; bu alandaki sorunlar bilince çıkartılmalıdır:

a) Sorunun genel teorik konuşunda:

- Demokratik devrimi yalnızca henüz çözülmemiş **ekonomik** alandaki demokratik nitelikteki görevlere bağlamak; sosyalist devrim için feodalizmin iyice çözülmüş; veya devrimle tasfiye edilmiş olması gerektiğini, bu alandaki görevler esasta tamamlanmadan sosyalist devrimin mümkün olmadığını savunmak, soruna **ekonomist** bir yaklaşım olarak reddedilmelidir.

- Sosyalist devrimi ancak hem ekonomide, hem de üstyapıda demokratik devrimin **tüm görevleri esasta** çözüldükten; bu anlamda demokratik devrim **tamamlandıktan** sonra mümkün gören anlayış; proletarya önderliğinde demokratik devrim ile sosyalist devrim arasına Çin seddi sokan anlayış reddedilmelidir.

Bu anlayışlara karşı en iyi cevap, 1917 Ekim Devrimidir.

- Bu bağıntıda, sosyalist devrime geçiş için **belirleyici** önşart; demokratik devrimin bütün görevlerinin değil ama; **siyasi alandaki** görevinin çözülmüş olması; siyasi iktidarın ekonomide kapitalizmin; siyasi alanda (burjuva anlamda) demokrasinin gelişmesinin önünde esasta engel olmayan sınıfların eline geçmiş olmasıdır. Bu önşartın gerçekleşmesi halinde; teorik olarak demokratik devrimden sosyalist devrime geçişin yeterli temeli vardır.

Geçişin ne kadar hızla; ne kadar zaman içinde olacağı, bir dizi iç ve dış faktöre bağlıdır.

- Her halükarda, **demokratik devrimin** en azından siyasi iktidar alanındaki görevi esasta çözülmeden; proletaryanın ve yoksul köylülüğün sosyalist devrime hazır hale gelmesi beklenmemelidir.

Biz II. Konferansa sunduğumuz karar tasarısında, kardeşlerle polemik içinde, Türkiye'de devrim aşamasının demokratik devrim olduğunu savunduğumuz halde, olağanüstü şartlarda demokratik devrimin atlanabileceğini savunur bir konumda durduk.

Bu konumumuzu savunurken, Lenin ve Stalin'e yaptığımız atıflarda, Rusya'da 1917 Şubatında bir siyasi devrimin gerçekleştirilmiş olduğu sorununu tartışma dışında tutarak; onların pozisyonunu objektif olarak çarpıttık.

Bu tartışmada GDS, tartışmanın temel konusunda esasta doğru pozisyonda idi.

- Her devrimin çözmek zorunda olduğu ilk sorun; siyasi iktidar sorunudur.

  Bu bağıntıda, sosyalist devrimi, demokratik devrimden ayıran belirleyici kıstas, her iki devrimin yıkmaya yöneldiği siyasi iktidarların, ve onların yerine geçirmek istedikleri siyasi iktidarların niteliklerinin birbirlerinden kökten farklı olmalarıdır.

- Emperyalist ülkeler dışındaki ülkelerde devrim tipleri ve aşamaları sorunu tartışılırken, özellikle siyasi iktidarın niteliği bağıntısında, o iktidarın emperyalizmle olan ilişkisi (Emperyalizme bağımlılık derecesi ne? Emperyalizmle köklü çelişmeleri olan bir burjuvazi var mı? vb.), o iktidarın "siyasi demokrasi" konusunda konumu (ülkede burjuva demokrasisi mi / faşizm mi hüküm sürüyor? vb.) 'nun da mutlaka tartışma içine alınması gereklidir. Çünkü bunlar da devrim aşamasını ve tipini belirlemede önemli rol oynarlar.

o Bu sorunların Türkiye ile bağının kurulduğu noktada; somut olarak Türkiye'
o nin emperyalizmle ilişkilerinin ne olduğu; Türkiye'de demokratik bir devri-
o min yaşanıp yaşanmamış olduğu; bugünkü siyasi iktidarın niteliğinin ne ol-
o duğu sorularına da doğru cevaplar verilmeden, Türkiye'de devrim aşamasının
o ne olduğu sorusuna verilen cevaplar bilimsel bir temele oturtulamaz.

Eski kardeş örgütler bize bu konuda getirdikleri eleştiride önce Marksizm-Leninizmin iki aşamalı devrim öğretisinin çıkış noktası olarak alınmasının yeterli olabileceği gibi yanlış bir tavır takınıyorlar. Ardından Türkiye konusunda yeterli bir araştırmaları olmadığı halde, çok iddialı sonuçları, gerçek budur diye ortaya koyarak, çözülmemiş sorunları çözülmüş gibi göstererek, Marksist-Leninist olmayan bir konumda duruyorlar.

- Konferansımız, devrim aşaması konusunda var olan sorunları bütün çıplaklığı ile devrimci kamuoyuna açıklamanın yanında; tarafımızdan tersi ispat edilmediği sürece, yaptığımız propaganda-ajitasyon-örgütleme faaliyetinde, devrim aşamasının, işçi sınıfı önderliğinde, ilk adımda emperyalizme bağımlılık zincirini kıracak; siyasal demokrasiyi gerçekleştirecek; özgürlüğü sağlayacak; her türlü milli baskıya son verecek; uluslara ayrılma hakkını, ve tüm milliyetlere hak eşitliğini sağlayacak; bütün feodal kalıntıları tasfiye edecek, ve fakat henüz kapitalizmin temellerine dokunmayacak olan, demokratik devrim aşaması olduğunun;bu aşamada iktidar hedefimizin İşçilerin-Köylülerin Devrimci Demokratik Diktatörlüğü olduğunun propagandasının yapılmasının doğru olduğunu tespit eder.

C) Bizim açımızdan "Köylü sorununa ilgisizlik", bu genellikle reddettiğimiz bir suçlamadır.

Köylü sorunu, çalışabilir nüfusun hâlâ yarısından fazlasının tarım kesiminde

çalıştığı ve ülke içindeki milli sorunun devrimin temel bir sorunu olduğu ülkemizde, devrimin zaferi ve ilerletilmesi konusunda belirleyici önemde bir sorundur.

İşçi-köylü ittifakı bugünkü şartlarda devrimimizin temel ittifakıdır.

Devrimin bir dizi diğer sorununda olduğu gibi, köylü sorununda da bilimsel temele oturtulmuş bir programımız henüz yoktur. Var olan, savunageldiğimiz "toprak devrimi" (Son dönemde tarım devrimi dedik. Marksizmde tarım devrimi ile toprak devrimi bir ve aynı şey değildir, ama toprak devrimi, yani toprak sorununun devrimle çözülmesi, **toprakta feodal mülkiyetin tasfiyesi**, tarım devriminin esasını, özünü oluşturur) programımız, Türkiye'nin yapısının bilimsel bir araştırmasına -- Marksist-Leninist ilkeler ışığında -- hâlâ dayandırılmamıştır.

Bize köylü sorunu ile ilgili bilimsel bir program gereklidir.

Bizim bugün toprak devriminin propagandasını yapmamamız, geçmişteki çizgimizle kesin çelişme halinde olan bir durumdur. Bu berrak bir şekilde bilince çıkartılmalıdır.

"Tarım devriminin propagandasının yapılmaması" suçlaması gerçek durumu yansıtan bir suçlamadır. Ama bu bizce "devrimden dönme", "oportünizmle uzlaşma" vb.nin işareti değil, tarım devriminin Türkiye'de köylü sorununun esasını oluşturduğu şeklindeki tezin doğruluğundan duyduğumuz kuşkuların işaretidir. Bunun bu şekilde bilince çıkartılmamış olması bizim esas hatamızdır.

2- DEVRİM YERİNE REFORMİZMİ Mİ SAVUNUYORUZ?

a) Birinci Konferans sonrasında cuntanın teşhir ve tecritinin esas alınması gerektiği konusunda verilen direktif yanlış, reformist bir direktifti.

b) Bizim bu tavrımıza eski kardeş örgütlerimizin getirdiği eleştiri, soruna salt parti inşasının birinci aşaması açısından, bu aşamada kitle çalışması açısından yaklaşan bir eleştiri idi. Bu eleştiriye verdiğimiz cevap, bu eleştirinin çerçevesi içinde kalan, ve reformist hatayı bilince çıkarmayan bir cevaptı.

c) Daha sonraki tartışma içinde, reformist tavrı, reform ile devrimi birleştirmeyen tavır olarak niteleyerek, reformizmin özünün ne olduğunu kavramayan, ince reformizmi savunan bir konuma girdik.

d) Bugün geldiğimiz yerde, bu hatalar hem teorik ve hem de pratik alanda esas olarak aşılmış durumdadır. Özellikle 1983 ortalarından bu yana izlediğimiz çizginin reformist olduğunu söylemek, ancak büyük bir tekyanlılıkla, ve toptancılıkla mümkündür.

   Hataların hem teorik, hem de pratik olarak aşıldığı tespiti, yalnızca uygulamaya konan, ve çoğunluğun görüşünü yansıtan çizgi ile ilgili bir tespittir. İçimizde ve çevremizde -- özellikle eylembirliği konusundaki tartışmaların gösterdiği gibi -- geçmişte bu alanda yaptığımız hataları, sapmaları daha da geliştirerek savunanlar da vardır.

e) Eski kardeş örgütlerin bu konuda takındıkları tavır tekyanlı, toptancı, kendi hatalarının üzerini örten, özeleştirici olmayan bir tavırdır.

3- MARKSİST-LENİNİST İLKELERDEN YOLA ÇIKMA KONUSUNDA, MARKSİST-LENİNİST İLKELERDEN YOLA ÇIKMA YERİNE SOMUT DURUMU ÇIKIŞ NOKTASI ALMAYI SAVUNDUĞUMUZ VE PRATİĞİMİZİN BU OLDUĞU TESPİTİNİ BU GENELLİKLE KESİNLİKLE REDDEDİYORUZ

GDS'in getirdiği eleştiri bağıntısında, Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkma konusunda, geçmişte getirdiği, Birinci Konferans belgemizde bizim sorunu ortaya koyuşumuzun sığ ve yanlış olduğu eleştirisi doğrudur.

İkinci Konferans öncesinde eski kardeş örgütlerin bu konuda getirdikleri eleştirilerle girdiğimiz polemikte sorun bizim tarafımızdan doğru olarak kavranıp savunulmamıştır.

Yine aynı tartışma bağıntısında, Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkmanın ne anlama geldiği ve bu sorunun öneminin bilince çıkarılması esasta İkinci Konferans sırasında olmuştur.

İkinci Konferans sonrasında, ne teoride ne de pratikte, sorunların çözümünde ilkelerden mi, yoksa somut durumun somut incelenmesinden mi yola çıkılacaktır genel teorik sorusuna, esasta "somuttan" yola çıkılmalıdır şeklinde bir cevap verilmemiş, ve uygulamada da esasta bu yönde bir uygulama olmamıştır.

Ancak "ilkelerden yola çıkma" adına yapılan uygulamalarda, yer yer Marksizm-Leninizmin ilkelerinden -- onları savunma adına -- önemli uzaklaşmalar olmuş, önemli sapmalar içine girilmiştir. Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma, onları çıkış noktası alma adına, ilkelerden saptığımız noktalarda, açıktır ki, gerçek anlamda Marksizm-Leninizmin ilkelerini çıkış noktası aldığımızı söyleyemeyiz.

Konferansımız "İlkeler ve devrim mi, yoksa durumdan duruma değişen "somu çözümleme" ve reformist pratik mi?" başlıklı broşürde getirilen eleştiri ve suçlamalara yukarıdaki genel tavırları takındıktan sonra şu kararı aldı:

Konferansımız, eski kardeş örgütlerin bu alanda getirdiği detaylı eleştirilere kesin cevap için (...) çerçevesinde, ondaki yanlış ve eksikliklerin Konferans kararları ışığında giderilmesi ile detaylı cevabın ortaya çıkarılmış olacağını tespit eder.

* * *

"TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bürokratik tasarımı ve revizyonist disiplin anlayışı, proletaryanın Marksist-Leninist partisinin yaratılmasının reddi" başlıklı broşürde getirilen eleştiriler ve suçlamalar hakkında ise Konferansımız tavrını şu kararlarla belirledi:

1- "GENEL OLARAK E Y L E M KONUSUNDA KARAR ALINDIKTAN S O N R A, EYLEM KARARI OZERİNE TARTIŞILMASI DOĞRU DEĞİLDİR" ŞEKLİNDEKİ BİR GENEL TEZ, LENİNİZMİN BU KONUDAKİ GENEL TEZİ İLE ÇELİŞEN, REVİZYONİST BİR TEZDİR

Leninizmin bu konudaki genel tezi Lenin tarafından "Eleştiri Özgürlüğü ve Eylem Birliği" başlıklı yazısında formüle edilmiştir:

"BELLİ BİR EYLEMİN BİRLİĞİNİ SARSMADIĞI SORECE, TAMAMEN VE HER YERDE ELEŞTİRİ ÖZGORLOĞO, VE PARTİ TARAFINDAN KARARLAŞTIRILAN BİR EYLEMİN BİRLİĞİNİ

YOK EDEN VEYA ZORLAŞTIRAN HİÇ BİR ELEŞTİRİYE İZİN VERMEMEK."

"Genel olarak eylem konusunda merkezi karar alındıktan sonra, eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir" şeklindeki bir genel tez, bir başka biçimde, "Eylem konusunda karar alındıktan sonra, **eleştiriye izin verilmez**" biçiminde de ifade edilebilir. Böyle ifade edildiğinde, Lenin'in genel tezi, ilkesi ile çeliştiği çok daha açık görülmektedir. Lenin için, eylem konusunda karar alındıktan sonra da tartışma ve eleştiri özgürlüğü -- bu özgürlüğün kullanılması eylembirliğini yok etmediği ve zorlaştırmadığı sürece -- vardır, kuraldır. TKP/ML(B) Merkez Komitesinin 1 Mayıs polemiği içinde 22.4. tarihli mektubunun bir bölümünde ileri sürdüğü, "Genel olarak eylem kararı alındıktan sonra eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir" biçimindeki genel tezde ise, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün ortadan kaldırılmasının Lenin'deki temel kıstası olan "eylembirliğini bozmama" kıstası ortadan kalkmakta; eylem konusunda kararın alınmış olması, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün ortadan kaldırılması için yeterli olarak görülmektedir. Böyle bir genel tez, eylem kararları alındıktan sonra da, onlar henüz uygulama aşamasına gelmeden, bir dönem olabileceği, böyle bir dönemde, alınan kararın doğruluğu ve yanlışlığı konusunda yürütülecek bir tartışmanın sonradan uygulanacak olan eylemin birliğini yok eden veya zorlaştıran bir şey olması gerekmediğini; eylem kararı üzerine yürütülen her tartışmanın, getirilen her eleştirinin de mutlaka eylemin birliğini bozacağı anlamına gelmediğini vb. dıştalamakta, bu genelliği içinde soruna ayrımsız yaklaşmaktadır. Böyle bir genel tezin uygulamada temel alınması halinde, alınan; henüz uygulama aşamasına gelmemiş yanlış bir eylem kararının tartışma ile düzeltilme imkanını ortadan kaldırır; eylem kararı üzerinde, karar alındıktan sonra her türlü eleştiriyi ve tartışmayı -- karar alındı gerekçesi ile -- imkansız kılar, parti üyelerinin ideolojik mücadele imkanlarını önemli ölçüde kısıtlar.

2 - KARARLARIN ALINMASINDAN ÖNCE VE SONRA TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ VE ALINAN BİR KARARIN UYGULANMASI YÖKÜMLÜLÜĞÜ İLE TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN BAĞI

Parti içinde ideolojik mücadele, Marksist-Leninist bir partinin gelişmesinin yasasıdır. İdeolojik mücadele, tartışma özgürlüğü sorunu ile doğrudan bağıntılıdır. Tartışma ve eleştiri özgürlüğü, ideolojik mücadelenin yürütülmesinin vazgeçilmez temelidir.

Ancak tartışma ve eleştiri özgürlüğü mutlak değildir. Lenin'in de tespit ettiği gibi,

> "Parti tarafından kararlaştırılan bir eylemin birliğini yok eden veya zorlaştıran hiç bir eleştiriye izin verilmez."

Bu noktada tartışma ve eleştiri özgürlüğü sınırlandırılır, ve evet, belli bir süre için ortadan kaldırılır. Yani Leninist parti için kural,

> "BELLİ, PARTİ TARAFINDAN KARARLAŞTIRILMIŞ BİR **EYLEMİN BİRLİĞİNİ YOK ETMEDİĞİ VEYA SARSMADIĞI SÜRECE** TARTIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ"dür.

* * *

Eylembirliğinin yok edildiği veya sarsıldığı bir durum, tartışma ve eleştiri özgürlüğünün kısıtlandığı veya bütünü ile ortadan kaldırıldığı bir durumdur.

Ama tartışma ve eleştiri özgürlüğünün kullanımı karar alınmadan önce, karar alındıktan sonra da belli değişiklikler gösterir.

Bu değişiklik, karar alınmadan önce tartışma özgürlüğü vardır; karar alındıktan sonra tartışma özgürlüğü yoktur şeklinde bir değişiklik değil; tartışma ve eleştiri özgürlüğünün sınırlarında, genişliğinde bir değişikliktir.

Marksist-Leninist partilerde doğru olan, yapılmaya çalışılması gerekli olan uy-

gulama; herhangi önemli-tartışmalı bir konuda bir KARAR ALMADAN ÖNCE, o konuda parti içinde ve dışında, karar alınacak konuda en geniş tartışmanın yürütülmesi, eleştiri özgürlüğünün sonuna kadar kullanılması, KARARIN belli bir anlamda "FİKİR MOCADELESİNİN BİTİP, ELEŞTİRİNİN TÖKENMESİ" sonucunda, yani bütün parti üyelerinin parti içinde tartışılan konudaki bütün görüş ayrılıklarını incelemesi, herkesin görüşünün açıkça belirlenmiş olması sonucunda alınması biçimindeki uygulamadır. Yani önemli konularda karar alınmadan önce, o konuda bütün görüşlerin ortaya konmuş olduğu, ve üzerinde tartışılmış olduğu bir GENEL TARTIŞMA, tartışma - karar bağıntısında doğru bir uygulamadır.

Çünkü Marksist-Leninist partiler kararı uygulamak için alırlar. Alınan bir kararın **uygulanması**, her parti üyesi için -- o alınan kararı yanlış bile bulsa -- yükümlülüktür. Bu, Marksist-Leninist partilerde disiplin ilkelerinin gereğidir. Ama Marksist-Leninist parti, partililerden körce, kölece bir itaat değil; bilinçli bir disiplin talep eder. Bilinçli bir disiplin ise ancak partinin bağrında yürütülen eleştiri ve fikir mücadelesi üzerinde oluşabilir. Kararların alınmasına, o **karar alınmadan** bizzat katılan, görüşlerini bildiren, doğru bulduğu görüşlerin mücadelesini veren, ve kararın parti içindeki bütün görüş ve eğilimlerin açık mücadelesi sonucunda alındığının bilincinde olan bir üyenin, o kararı uygulaması kölece bir itaatın değil, bilinçli bir disiplinin ifadesidir.

Sorun böyle olduğundan, Stalin, karara varılan noktayı, bir bağıntıda, "fikir mücadelesinin bittiği, eleştirinin tükendiği" nokta olarak görüyor.

RKP/B Tüzüğü, "herhangi bir konu hakkında karar alınmadığı sürece... tartışma bütünüyle serbesttir" tespitini yapıyor. Komintern Tüzüğü, "Parti sorunları parti üyeleri ve örgütler tarafından yalnızca yetkili parti organı karar alana kadar tartışılır" diyor.

Açıktır ki, alınan kararın uygulanma yükümlülüğü, parti üyelerinin o karar üzerine eleştiri özgürlüklerini (eylembirliğini bozmadığı sürece) ortadan kaldırmaz. Karar alındıktan **sonra da** uygulama yükümlülüğünü yerine getirenler, aynı zamanda -- partinin kuralları çerçevesinde -- eleştiri özgürlüğünü kullanma hakkına sahiptirler. Ancak artık -- karar alınan konuda, karar gerçekten parti içinde karar öncesinde yürütülen geniş bir tartışmanın sonucunda alındı ise, gerçekten "fikir mücadelesi bitip, eleştiri tükenip" alındı ise -- artık aynı konu belli bir süre partinin **genel tartışma** sorunu haline gelmez. (Bu, tek tek parti üyelerinin, hücrelerinin bu konuda tartışmasını ve eleştirisini dıştalamaz. Her üye, eleştirisinin bütün partiye tanıtılması hakkına sahiptir.) Bu anlamda da eleştiri ve tartışma özgürlüğünün (yalnızca alınan kararı uygulama yükümlülüğünün varlığı anlamında değil) sınırı, genişliği, karar alınmadan öncesine göre daralmıştır.

İşte bu yüzden birçok Marksist-Leninist partinin tüzüğünde, tartışma - karar bağıntısında, "tartışmanın karar alınana kadar bütünüyle özgür" olduğu belirtiliyor; karar alındıktan sonrası için ise uygulama yükümlülüğü vurgulanıyor.

Bu bağıntıda üzerinde durulması gerekli olan bir sorun bizim bugünkü uygulamamızdır.

Bizim bugünkü uygulamamızda olan, hemen **her** konuda karar alınmadan önce Parti içinde tartışılması biçiminde bir uygulamadır. Bu, berrak bir çizgiye; ve yetkin bir merkezi önderliğe sahip Marksist-Leninist partilerdeki genel uygulama değildir. Bizim bu uygulamamız, bizim özel durumumuzdan (berrak bir çizginin; yetkin bir merkezi yönetimin yokluğu; bunun yanında çok az kişiden oluşan bir yapıda olmamız; karar almadan danışma, tartışma imkanlarının çokluğu, vb.) kaynaklanan bir uygulamadır.

3- PARTİ KONGRESİ KARARLARI ÜZERİNE TARTIŞMA İLE İLGİLİ

Parti kongreleri, Marksist-Leninist partilerin en yüksek organlarıdır. Parti kongreleri partinin genel çizgisinin belirlendiği; izleyeceği siyasetin genel hatlarının tespit edildiği, partinin gelecekteki çalışmasının yönünün tespit edildiği, kısacası öncelikle **partinin genel çizgisini ilgilendiren, belirleyici önemdeki kararların** alındığı esas organdır.

Eğer parti kongrelerinin aldığı kararların bütün diğer parti organları, ve parti üyelerinin tümü için bağlayıcı olduğu bilinirse, bu doğru bir biçimde bilince çıkartılırsa, o zaman parti kongrelerinde **karar alınan bir konuda**, o parti **kongresi öncesinde** geniş bir tartışmanın ve ideolojik mücadelenin parti içinde mutlaka yürütülmüş olması gerektiği açıkça ortaya çıkar. Parti kongresinin karara bağlayacağı konular üzerinde fikir mücadelesi ve eleştiri **mutlaka** bütün partide kongreler öncesinde yürütülmeli; kongre kararlarını, parti içinde daha önce yürütülmüş fikir mücadelelerinin temelinde almalıdır. Bir parti kongresinin, parti içinde daha önceden mümkün olan en geniş tartışmanın yürütülmemiş olduğu bir konuda -- özellikle önemli konularda -- bağlayıcı bir karar alması (çok olağanüstü, geniş bir tartışma yürütülmesinin imkanlarının çok az olduğu, var olan bütün imkanlar sonuna kadar zorlandığı halde yeterli bir tartışmanın yürütülememiş olduğu, buna rağmen acil bir karar almak zorunda olunduğu durumlar dışta tutulursa) yanlıştır.

Kongrenin karar alacağı konularda (özellikle önemli konularda) parti içinde (ve mümkün olan en geniş çevre içinde) kongre öncesinde en geniş tartışmanın yürütülmüş olması zorunluluğu; kongrenin aldığı kararlar üzerine kongre sonrasında da tartışmayı ve kongre sonrasında kongre kararlarına eleştiri getirme özgürlüğünü dıştalamaz. Ama artık değişen bir durum da vardır. Kongre öncesi parti için genel tartışma konusu olan bir takım noktalarda artık "fikir mücadelesi bitip, eleştiri tükenip, karara varılmış"tır. Bu konularda artık bütün parti üyeleri bu kararları hayata uygulamakla yükümlüdürler. Bu kararlar doğrultusunda izlenecek somut siyaseti hayata uygulamakla yükümlüdürler. Karar alınan konular, artık partinin **genel tartışma** konusu olmaktan çıkmıştır. Partinin çizgisinin parçaları haline gelmiştir. Bu, açıktır ki, karar alınmadan öncekinden değişik bir durumdur. Kongre ve onun görevlendirdiği yönetici kurumlar, parti üyelerinden bu kararlara uymasını, hayata uygulamasını talep etmektedir. Tabii ki bu kararlar, uygulamak için kavratmak amacı ile partiye sunulacak; bu kararlar üzerine tartışılacaktır. Ve bu tartışma içinde tabii ki kararları yanlış bulanlar eleştirilerini getireceklerdir. Ve parti tüzüğü hükümleri çerçevesi içinde, yanlış buldukları bu kararların değiştirilmesi için mücadele edeceklerdir. Ama artık partinin bütünü açısından -- yeni bir genel tartışma açılmadıkça -- bu konulardaki **tartışma**, genel açısından, bu konularda yürütülen ideolojik mücadele temelinde bir karara varmak amacında olan bir tartışma değil; varılmış olan kararları kavrayıp hayata geçirmek amacı ile yürütülen bir tartışmadır. Bu amaç tespiti tabii ki, tek tek yoldaşların eleştirisinin önüne engel konmak için kullanılamaz.

4- BU KONULARDA POLEMİĞİN GELİŞMESİ VE HATALARIMIZ ÜZERİNE

Bu konudaki tartışma, Merkez Komitesinin 22.4. tarihli mektubunda getirdiği şu görüşler üzerine başlamıştır:

> "GDS'den yoldaşlar burada bizim merkezi olarak aldığımız bir eylem kararına karşı propaganda yapacaklar; ve bizim bu eylem kararına uyup, bunu hayata geçirmekle yükümlü yoldaşlarımızı ve örgütlü sempatizanlarımızı eylem konusunda aldığımız kararın yanlış olduğu konusunda ikna etmeye çalışacaklar.
>
> Genel olarak biz böyle bir uygulamadan yana değiliz. Genel olarak eylem konusunda merkezi karar alındıktan sonra, eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir. Eylem konusunda karar alındıktan sonra yapılması gereken, eylemin nasıl yapılacağı üzerine tartışma, işbölümü vs.dir.

Biz buna rağmen bu 1 Mayıs eylemi ile ilgili olarak GDS'den yoldaşların getirdiği karar üzerine tartışma talebini kabul ettik. Bunun en önemli sebebi, bizim bu 1 Mayıs'ta yapılacak eylemle ilgili olarak aldığımız kararın yeni bir eylem şeklini gündeme getiren bir karar olmasıdır. Birçok örgütlü sempatizan yoldaşımız, ve yakın çevre için bu tip bir 1 Mayıs eylemi yeni birşeydir. Çevremize, alınan bu kararın gerekçelerinin açıklanması; ve çevremizin aldığımız kararın doğruluğuna ikna edilmesi; eğitilmesi bizim açımızdan eylemin pratik hazırlığının en önemli alanlarından birisidir. Bizim açımızdan --GDS'li yoldaşların bizim kararımıza karşı propaganda yaptıkları-- bu toplantılar, kararımızın doğruluğunu alternatif görüşlere karşı mücadele içinde kavratmaya çalışacağımız; ve yürüyüşlerimizin pratik hazırlığını yapacağımız bir araçtır." (Tüm Belgeler, s.166)

Biz yukarda, bu pasajlar içinde savunulan, "Genel olarak eylem konusunda merkezi karar alındıktan sonra eylem kararı üzerine tartışılması doğru değildir" şeklindeki genel tezin Leninizm ile çelişen, revizyonist bir tez olduğunu tespit ettik.

Ancak yapılan hatayı tam olarak değerlendirebilmek için, bu tespitin ötesinde, MK'nın bu hatayı hangi ortam içinde, hangi anlayışla yaptığı üzerinde de durmamız gerekmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken şey, MK'nın önce 1 Mayıs 1982'de yapılan somut bir pratik ile ilgili olarak konuştuğu; ve yapılan uygulama ile ilgili olarak "Genel olarak biz böyle bir uygulamadan yana değiliz" şeklinde tavır takınmasıdır.

MK'nın "genel olarak uygulamaktan yana değiliz" dediği, ve 1 Mayıs pratiği içinde çeşitli nedenlerden dolayı "özel", "kuraldışı bir uygulama" olarak ele aldığı uygulamanın ne olduğu konusunda MK şu tespitleri yapıyor:

"Biz bu yazıyı 22.4.'te yazıyoruz. 1 Mayıs yürüyüşü bu yazının yazılmasından 8 gün sonra yapılacaktır. Yürüyüşün somut hazırlıkları üzerine konuşmak; bunun üzerine yoğunlaşmak; yürüyüşün hazırlıklarının nasıl yürüdüğünü kontrol etmek, planlanan eylemlerin başarılı olması için kaçınılmaz şarttır. Aslında normal şartlar altında yürüyüşün --bir yürüyüş mü / üç yürüyüş mü-- nasıl yapılacağı, alınan kararın doğruluğu-yanlışlığı üzerine tartışma için zaman geçtir. Böyle bir tartışma ister istemez, 1 Mayıs'ın somut hazırlığını belli ölçülerde aksatacak; belli bir "acaba öyle mi, böyle mi yapılacak?" sorusunu kafalarda bırakacaktır.

Biz üç ayrı yürüyüş yapma kararı almışız. GDS bunu yanlış buluyor. 1 Mayıs'tan bir hafta önce gelecek, aldığımız kararın yanlış olduğu yönünde, bu kararı uygulamakla yükümlü yoldaşlarımızı ikna edip; Merkez Komitesinin bu kararını değiştirmek için tavır takınılması yönünde çağrı yapacak.

İşte biz böyle s o m u t bir durumda:

"GENEL OLARAK BİZ BÖYLE BİR UYGULAMADAN YANA DEĞİLİZ" dedik." (age, s.166)

Gerçekten de durum MK'nın ortaya koyduğu gibi idi.

Alınmış ve uygulama safhasında olan bir eylem kararı vardı.

En azından eylemin biçimi konusunda alınan kararla kökten çelişen, bu anlamda alınan eylem kararının eylemin biçimi konusunda bozulmasını talep eden görüşler vardı.

Bu durumda MK açısından (ve Parti açısından) yapılması gerekli olan tespit, Lenin'in anladığı biçimde "eylembirliğini yokeden veya zorlaştıran bir durum"un olup olmadığı idi. Eğer böyle bir durumun varlığı tespit ediliyorsa, o zaman "eleştiri özgürlüğü" reddedilmeli; GDS'in karar üzerine tartışma önerisi reddedilmeli, buna izin verilmemeli idi. Yok, eğer böyle bir durum var sayılmıyorsa, o zaman "eleştiri özgürlüğü" kabul edilmeli, GDS'in tartışma önerisi, özel, yalnızca bu durum için geçerli olan birşey olarak değil, ML kuralın uygulanması olarak kabul edilmeli idi.

MK'mız bu durumda tercihini doğru olarak tartışma özgürlüğünün kaldırılmaması, tanınması yönünde yaptı. Bu tercih doğru idi, çünkü gerçekte bizim partimizin eylembirliği açısından, bu tartışmalar esasta bozucu bir rol oynamıyordu. Oynadığı bozucu rol tali idi. Ve MK'nın yukarda ilk olarak aldığımız alıntısında saydığı bir dizi nedenden ötürü de GDS'in talebi doğrultusunda, kararın doğruluğu-yanlışlığı üzerinde tartışılması da doğru idi.

Bu uygulama ML genel kural ile çelişen bir uygulama değildi. Bu yüzden de, MK'mızın "Biz genel olarak böyle bir uygulamadan yana değiliz" tespiti yanlış bir tespitti; ve MK'nın genel kuralı yanlış olarak savunduğuna işaret eden bir tespit idi. Nitekim "Biz böyle bir uygulamadan yana değiliz" cümlesinden hemen sonra gelen cümlede, neden genelde böyle bir uygulamadan yana olmadığımızın gerekçesi, bir anlamda teorik dayanağı olarak "GENEL OLARAK EYLEM KONUSUNDA MERKEZİ KARAR ALINDIKTAN SONRA, EYLEM KARARI ÜZERİNE TARTIŞILMASI DOĞRU DEĞİLDİR" sözleri geliyordu. Böyle bir genel kural, eylem konusunda alınan kararlarda tartışmayı genelde (böyle bir tartışmanın eylembirliğini bozup bozmadığı tespitinden bağımsız olarak) karar alınması öncesinde mümkün gören, kararın alınmasını tartışmanın kapanması olarak gören bir kuraldı. Nitekim MK uygulamanın genelde nasıl olması gerektiği konusunda,

> "Böyle tartışmaların genelde karar alınmasından önce yürütülmesinden ve kararla birlikte kapanıp, uygulamaya geçilmesinden yanayız" diyordu. (Tüm Belgeler, s.167)

Genel kuralın, eylem kararlarında, karar alındıktan sonra --genelde-- karar üzerine tartışılmaması şeklinde konması, ML'den sapma teşkil eden bir tezin savunulması anlamına geliyordu.

MK'nın kaygısı, eylembirliğini bozacak tartışmalara izin vermemek veya 1 Mayıs 1982' de yapılacak tartışmaların ilerde eylembirliğini bozacak bir biçimde kullanılmasına kapı açmamaktı. MK'nın sorunu, tartışmayı engellemek, eleştiri özgürlüğünü kısıtlamanın yollarını açmak vb. değildi. MK'nın teori ve özellikle de uygulamaları bir bütün olarak ele alındığında, bu açıktır. Ama MK bu haklı kaygısını, doğru bir teorik temele, Marksizm-Leninizmin bu konudaki ilkelerine oturtamamıştı; genel kural olarak savunduğu kuralın, Leninizmin bu konudaki kuralı olmadığını görmüyor, savunduğu tezin yanlışlığını, ve uygulanması halinde kötü sonuçlara yolaçabileceğini görmüyordu.

Ama MK'nın hatası yalnızca 22.4. tarihli mektupta kalmadı. Eski kardeş örgütlerin bu konudaki eleştirilerine takındığı tavırda da MK, bu konudaki hatasını sürdürdü. Ve hatayı görmediği; savunduğu tez ile, Leninist ilke arasındaki köklü çelişmeyi görmediği noktada, hatayı savunma, gerekçelendirme çabası içinde, yeni hatalar da yaptı.

MK'mız eski kardeşlere verdiği cevapta, klasiklerden yaptığı alıntılarla, "Genel olarak karar alındıktan sonra tartışılmaz" biçiminde bir tezin savunulduğunu ispatlamaya çalıştı. Ki alıntılar bu genel tezin değil, ancak esasta karar alınmadan önce tartışılması gerektiğinin; karar alındıktan sonra, alınan kararın uygulama yükümlülüğünün varolduğunu klasiklerin savunduğunu ispatlayan alıntılardı. Bu alıntıların yer yer yanlış yorumlanması, uygulama yükümlülüğü ile tartışma-eleştiri özgürlüğünün birbirini dıştaladığı şeklinde bir anlayışın savunulması anlamına geliyordu. Tartışmanın bu aşamasında MK 22.4. tarihinde yaptığı hatayı daha da derinleştiren ve yalnızca eylem kararlarında değil, bütün kararlarda, genel kural olarak, karar alındıktan sonra, karar üzerine tartışılmasının yanlış olduğu şeklinde bir pozisyonu savunan bir konumda duruyordu. Uygulama değişikti, ama teorik olarak savunulan pozisyon bu idi.

Parti kongresi kararlarının tartışılması sorununda da MK, eski kardeşlerle girdiği polemikte, Lenin'in parti kongresi kararları üzerine tartışma çağrısı yaptığı durumun özel şartlara bağlı olduğu; genelde Parti kongresi kararları üzerine tartışmanın dayanağı yapılamayacağı şeklinde bir görüş de savunmaktadır. Bu görüş de, "Genelde karar alındıktan sonra tartışılmaz, uygulanır" biçimindeki; uygulama ile tartışmayı karşı karşıya koyan tezin devamıdır ve yanlıştır. Kongre kararları üzerine de karar alındıktan sonra da --eylembirliğini bozmayacak bir çerçeve içinde-- tartışılır, ve kararların uygulanmaya sokulması için, kavratılıp uygulanması için, bu amaçla tartışılması zorunludur da. Lenin'in 1906'daki çağrısında genel olmayan şey, "tartışma

çağrısı" değil; bu tartışma çağrısının "kararlara onay veya reddin bildirilmesi" çağrısı ile birleştirilmiş olmasıdır. 1906'ya özgü olan durum budur.

Merkez Komitesi bu hatalarını son döneme kadar görmemiştir. Hatayı Marksizm-Leninizmin bu konudaki ilkesi ile kökten çelişmek olarak değil; esasta onunla uyum içinde olan, ve fakat sorunu tam olarak çözmeyen bir tez savunmak olarak değerlendirmiştir.

Merkez Komitesinin hatalarını doğru bir biçimde tespit edememesinde, eski kardeş örgütlerin polemiğinde, bu konudaki Merkez Komitesinin gerçek hatalarına da dikkat çekilirken kullanılan tekyanlı, toptancı ve **niyetler üzerine** ahkam kesen tavır ve yöntemlere duyulan tepki de belirli bir rol oynamıştır. Bu tepkici tavır, kendi saflarımızdan gelen doğru eleştirilere karşı da, eleştirilerin ciddi bir şekilde ele alınıp, hataların aşılmasında doğru bir biçimde kullanılmamasında ve hatada bir süre daha direnmekte de kendini göstermiştir.

5- ESKİ KARDEŞ ÖRGÜTLERİN BU BAĞINTIDAKİ TARTIŞMA İÇİNDE SAVUNDUKLARI BAZI YANLIŞ TEZLER

Eski kardeş örgütler bizimle girdikleri polemiğin bütününde olduğu gibi, bu noktadaki polemikte de tekyanlı, toptancı ve niyetler üzerine konuşan tavırlarını sürdürmektedirler.

Toptancı ve tekyanlılıklarına en açık örnek, MK'nın tavırları hakkında yaptıkları genel değerlendirmelerdir. MK'nın tavrı hakkında yaptıkları değerlendirmeler, bir somut polemik bağıntısı içinde yapılan ve maledilen hatalardan yola çıkarak, genel sonuçlara varan genel değerlendirmelerdir.

Niyet üzerine tartışmalar konusunda örnek vermek için, eski kardeşlerin broşüründeki ara başlıklara gözatmak bile yeter:

"Kör disiplini hakim kılmak için ve oportünizme karşı parti içi mücadeleyi imkansız kılmak için Stalin'in revize edilmesi" (s.37)

"Karar alındıktan sonra tartışma ve eleştiri özgürlüğünü tasfiye etmek için RKP/B tüzüğünün revize edilmesi"

"Kör disiplini hakim kılmak için Komünist Enternasyonal'in tüzüğünün revize edilmesi"

Onlar bunun dışında bu tartışma içinde:

* Bizim Merkez Komitemizin:

"Lenin kesinlikle eleştiri özgürlüğünü kural olarak görmüyor. HAYIR, LENİN İÇİN KURAL, belli bir eylemin birliğini sarsmadığı sürece eleştiri özgürlüğüdür. Eleştiri özgürlüğü Lenin'e göre mutlak değil, şarta bağlı (eylemin birliğini yoketmeyecek, ya da zorlaştırmayacak) bir taleptir. Sorun budur" (Tüm Belgeler, s.175)

sözlerinden yalnızca, "Lenin kesinlikle eleştiri özgürlüğünü kural olarak görmüyor" sözlerimizi alarak, önce söylediklerimizi bütünlük bağıntısından koparıp, ML olmayan bir cımbızlama yöntemi kullanmakta, ardından bu söylediğimizin,

"Yalnızca bu derin revizyonist tez bile, TKP/ML(B) MK'nın ilkelere omuz silktiğini göstermektedir" (Sonsöz, Alm. s.74)

"derin revizyonist tez" olduğu iddiası ile, açıkça Lenin'de genel kuralın hiçbir kayıt ve sınır koymadan "eleştiri özgürlüğü" olduğunu savunan bir konumda durmaktadırlar. Bizzat broşür içinde diğer bazı yerlerde kendi savundukları görüşler ile de çelişme içinde bulunan bu tezle onlar en azından bizimle bu polemik içinde teorik olarak "eleştiri özgürlüğünün sınırını çok geniş, eylembirliğinin sınırını çok dar tutan bir pozisyonda durmaktadırlar.

* Merkez Komitesinin "yöneticilere ayrı" kitlelere ayrı bir disiplin anlayışında olduğu eleştirisini, hiçbir ispat gereği duymadan, II.Konferansta eleştirilmiş, ve yanlışlığı kabul edilip geri çekilmiş bir cümleye dayandırarak getiriyorlar. (Bkz. II/5)

* İkinci Parti kongresininin kararları üzerine kamuoyu önünde tartışmanın MK tarafından sabote edildiği biçiminde, pratik karşısında yıkılmaya mahkum olan, ve yıkılmış olan genel bir eleştiri getiriyorlar. (II/6)

* Merkez Komitesinin Parti Konferansı kararlarının uygulanmasını sabote ettiği eleştirisini getiriyorlar. Bunu II.Konferanstaki kardeşlerin eleştiri ve katılımı ile ilgili kararı işlerine geldiği biçimde yorumlayarak gerekçelendirmeye çalışıyorlar.

* Lenin'in 1906'daki alıntısında neyin genel geçerli, neyin 1906'nın özel şartları olduğu konusunda ayrım yapmıyorlar. Böylece her parti kongresi sonrasında, kararların tartışılması ve red ve onay bildirilmesi yönünde bir çağrı yapılmasını kural olarak savunur konumda bulunuyorlar. (II/3)

* Genel tartışma bağıntısında, Kongrede karar alınmadan önce yürütülen tartışma ile, karar alındıktan sonra yürütülen tartışma arasında bir ayrım yapılmasını reddediyor, böylece karar almanın, tartışmanın bir anlamda kapandığı ciddi bir dönüm noktası olması gerektiğini kavramıyorlar. Onların bu anlayışları, gerçekte partiyi tartışma kulübüne çevirebilir. (II/1) (II/5)

* Bu anlayış kendini, bu anlayışın tersi gibi görünen, aslında onun mantıki tamamlayıcısı olan, tartışılan bir konuda ayrım yapılmadan, "fikir mücadelesi bitmemiş, eleştiri tükenmemiş de olsa karar alınmasını" doğru gören; uygulanması halinde, hiç ayrım yapmadan savunulduğunda, tam da kendi karşı çıktıklarını söyledikleri "körce itaat" sonucuna götürebilecek olan bir başka anlayışla birleştiriyor. (I/1/a)

II- TKP/ML(B)'NIN IKINCI PARTI KONFERANSI VE TKP/ML(B) MERKEZ KOMITESININ BOROKRATIK PLANI BÖLÜMÜ ÜZERINE

İkinci Konferansa sunulan karar tasarılarında, ve özellikle de örgütlenme ile ilgili karar tasarısında, bürokratik bazı hata ve sapmalar söz konusudur. Konferansımız bu konuda ikinci Konferansta kardeş örgüt temsilcilerinin getirdiği temel eleştiriler hakkında çoğunlukla şu değerlendirmeleri yapmıştır:

- Bürokratik plan tartışmasında: GDS'li, örgütlenme ile ilgili karar tasarısı hakkında, "Buradaki esas sorun, bu karar tasarısının tümünün yanlış bir ideolojik planın... bürokratik bir planın... sonucudur" tespitini yapıyor. (s.126)

O bu tespitini tek tek belli eleştirilere dayandırıyor. Onun tek tek getirdiği eleştiriler hakkında bizim bugünkü değerlendirmemiz şöyledir:

- Örgütlenme ve kadrolar bölümünde, "Bu örgütlenmede en üstte MY vardı" tespitine getirilen eleştiri, zorlama bir eleştiridir. Bu tespit ne yanlıştır, ne de bürokratiktir. Burada iki konferans arasında en yüksek organdan söz edildiği açıktır. (s.129)

- "MY'nin dışında herhangi bir parti kademesi yoktu." (s.130) Bu tespitin gerçeği yansıtmadığı tespiti, ve bunun ardında yatanlar üzerine söylenenler daha önceki zorlama eleştirinin devam ettirilmesidir.

- Oyelik konusunda "açık bir şekilde hücrelerin demokratik haklarının ne olduğunun ortaya konmadığı" eleştirisi doğru bir eleştiridir. Açıktır ki bu hata demokratik merkeziyetçilikten uzaklaşma anlamına gelmekte ve bürokratik bir uygulamaya izin vermektedir. Bu anlamda buradaki hatayı "bürokratik bir hata" olarak değerlendiriyoruz.

- Yine e) maddesinde demokratik merkeziyetçilik ilkesinin konmamış olduğu bir olgudur. Yeni bir örgütlenmenin planlandığı, bunun için yeni karar tasarılarının ortaya konduğu, geçmişte var olan tüzüğe, işlerlik bölümüne de sadece "dayanılabilir" dendiği koşullarda, demokratik merkeziyetçilik ilkesinin konulmaması, yukarıdaki hatalarla da birleştiğinde, kesinlikle bürokratik bir hatadır.

Burada üzerinde durulması gereken bir konu, eski kardeşlerin bilinçli olarak II. Konferansa sunulan belgelerin, bugünkü TKP/ML(B) Merkez Komitesinin belgeleri olmadığını bildiği halde, o günkü MY'nin belgeleri olduğunu bildiği (...) halde, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bürokratik planından söz etmeleridir.

Bu önce olguların çarpıtılmasıdır. Yöntem olarak Marksizm-Leninizmle ilgisi yoktur. İkinci olarak da bu, gelişmeyi, değişmeyi reddeden, kişileri dün ne savunuyorsa, bugün de aynı şeyi savunmak zorunda imiş gibi gören-gösteren, anti-diyalektik, idealist bir yaklaşımın işaretidir.

1- İKİNCİ KONFERANS ÖNCESİNDE İDEOLOJİK ALANDA HAKİM OLANIN LİBERALİZM OLDUĞU GENEL TEZİ TEK YANLI VE YANLIŞTIR

Bu tez, TKP/ML(B) Birinci ve İkinci Konferansı arasında yanlış düşüncelere karşı "gerçekten mücadele verilmediği"; yanlış düşüncelere karşı, eleştirisiz ve mücadelesiz bir "eleştiri özgürlüğü" savunulduğu tespitlerine dayanmaktadır.

Bu tespitler hem teorimizin, hem de pratiğimizin yalanladığı tespitlerdir. Bu dönemde teorik olarak hiçbir yazımızda, ideolojik mücadelenin tatil edilmesi gerektiği; yanlış düşüncelere karşı mücadele edilmemesi gerektiği savunulmamıştır. Savunulan, değişik düşüncelerin özgürce savunulup, mücadele edebileceği bir ortamın yaratılması gerektiği idi. Bunun, mücadelesiz "eleştiri özgürlüğü" ile ilgisi yoktur.

Pratikte ise, yaptığımız bütün eğitim toplantıları, tartışma toplantıları; parti içinde ve çevresinde canalıcı görüş ayrılıkları olan noktalar üzerine sert ideolojik mücadelenin alanları olmuştur. Çıkardığımız bir dizi belge, Mao ortak açıklaması, Bolşevik Partizanlar,vb. aynı zamanda kendi içimizde ve çevremizdeki yanlış düşüncelere karşı mücadelenin araçları olmuştur.

İkinci konferans öncesinde kuşkusuz ideolojik mücadelede liberal hatalar da vardır. Ama bunlar bizim genel durumumuzu belirleyen, genel çizgimizi belirleyen şeyler değildir.

Yine bu tez ile birlikte getirilen, II.Konferans öncesi, ideolojik alanda oportünizmin hakim olduğu anlamına gelen genel tespit tekyanlı, toptancı; ve bu dönemde bizimle ortak açıklama çıkararak ML olduğumuz konusunda tavır takınan eski kardeşlerimizin sahtekarlığını gösteren bir tespittir.

"(TKP/ML(B)'nin 2.Konferansında yapılan ideolojik liberalizm ve oportünizmi bürokratik bir biçime zorla sokma deneyi)" (s.14)

Bu tespitlere bağlı olarak getirilen, ikinci konferansta "ideolojik liberalizm ve oportünizmi bürokratik bir biçime sokma girişimi" tezi de, temeli çürük, toptancı, tekyanlı bir tezdir.

Evet, II.Konferansa, II.Konferans öncesindeki durumu aşmak için getirilen önerilerde, bu hataları belli noktalarda bürokratik yöntemlerle aşmaya çalışma anlamına gelen hatalar vardır. Ama bu hataların eski kardeşlerin yaptığı biçimde değerlendirilmesi yanlıştır.

a) II.Konferansa sunulan karar tasarılarından birinde MY, Konferanstan neyin genel çizginin unsurları olduğunu, neyin tartışma konusu (genel tartışma konusu) olduğunu tespit etmesini talep etmiş; MY'nin sunduğu karar tasarısında nelerin çizginin unsurları olabileceği, nelerin araştırma-tartışma konusu olması gerektiği konusunda

öneriler getirilmiştir. Bu öneriler, sorunların yeterince tartışılmadan karar alınmasının talep edildiği noktalarda yanlış, bürokratik önerilerdi. Ve karar tasarısını sunanlar, bu konuda eleştiri geldiği, karar alınması için tartışmanın olgunlaşmadığını gördükleri noktalarda, karar alınmasının yanlış olacağını kabul ederek, söz konusu noktalarda karar alınmamasını, bu noktaların da tartışma-çalışma planı içine alınmasını kabul ettiler. Yanlış olan, bürokratik olan; bir görevi de merkezi çizgiyi belirlemek olan Konferanstan, bunu yapmasını talep etmek değil; bu konuda talep getirilen noktaların bir dizisinde henüz karar alınacak tartışma, inceleme olgunluğuna varılmamış olması, buna rağmen karar alınması talebi ve planı ile konferansa gidilmesi idi.

c) MY'nin "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız" adlı belgesinde, genel tartışma konusu olmayan konularda parti çizgisinden ayrı görüşlere sahip partililerin bu görüşlerini parti dışında savunmaları konusunda getirdiği --eleştirildiği anda yanlışlığı görülüp düzeltilen-- öneri, yanlış; sorunu çözmeyen, bürokratik bir öneri idi.

Ama bir bütün olarak bu konudaki MY'nin tavrının "Parti üyelerinin ağzını kapamak için bürokratik revizyonist girişim" (s.19) olarak adlandırılması, tekyanlı, toptancı, yanlış bir değerlendirmedir.

d) Parti hücrelerinin görevleri ile ilgili bir alıntıdan, "bilge yönetim çizgiyi ortaya çıkarır, parti üyeleri de bu çizgiyi yaygınlaştırma görevini yaparlar" şeklindeki bir genel değerlendirmeye varmak, toptancılığın ifadesidir.

Böyle bir genel değerlendirmenin teorik temeli, eski kardeş örgütlerde aslında teorik çalışmada uzmanlaşmayı reddetme anlamına gelen eğilimlerde vardır.

2- İKİNCİ KONFERANSTA DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİĞİN İŞLERLİKTEN KALDIRILMAYA ÇALIŞILDIĞI TESPİTİ, TEK YANLI, TOPTANCI BİR GENELLEMEDİR

Ancak bu karar tasarısında, yanlış bir şekilde tüzüğün işleyiş ile ilgili maddelerine dayanılacağı açık bir şekilde tespit edileceği yerde, "dayanılabilir" ifadesi kullanılarak; iki yöne açık, eklektik bir tavır takınılmıştır. Bu hata da eleştirildiği, hata olarak görüldüğü anda, hatanın esas sorumluları olan yoldaşlar bunu hata olarak kabul edip, düzeltme yönünde adımlar atmışlardır. II. Konferansta alınan kararda bu hata düzeltilmiştir.

a) TKP/ML(B) birinci konferansından sonra, yeniden bir parti örgütlenmesine gidilmemiştir. Birinci konferans gerçekte eski parti örgütünü dağıtıp, yetkiyi MY'ne veren bir konferans olmuştur. Bu anlamda birinci konferans sonrasında yeniden parti örgütlenmesine gitmek sözkonusu idi. MY --konferansın da aldığı karara uygun olarak-- geçici bir süre yeniden parti örgütlenmesi kurmadı. Partililerin her birini özel parti hücrelerinde örgütlemedi, yer yer partililer ile sempatizanlar birarada örgütlendiler. Bu yanlış bir örgütlenme modeli idi. Ve Leninist değildi. Ama bu eski kardeşlerin iddie ettiği gibi "parti örgütünün tasfiyesi" de değildi. Çünkü 1.MY bir parti örgütlenmesi devralmamış, birbirinden bağımsız parti üyeleri devralmıştı.

MY'nın bu yanlışının temelinde, kendisini "en yüksek organ" görme idefiksinin (fikr-i sabit) yattığı düşüncesi, ve ona kanıt gösterilen şeyler aptalca demagojidir.

b) ve c) MK'nın kendi için istediği açık çekle demokratik merkeziyetçiliğin tasfiye edilmek istendiği; ve demokratik merkeziyetçilikten geriye hiçbir şey kalmayan bir bürokratik tasarım şeklindeki eleştirilerin tümü; tüzüğün işleyiş ve üyelik ile ilgili kuralların temel alınması, ya da alınmaması ile ayakta durmakta, veya düşmektedir.

Tüzüğün üyelik ve işleyiş kurallarının temel alınması halinde eski kardeş örgütlerimizin bu noktadaki getirdikleri eleştirilerin ayağının altından temel çekilmektedir. Yani onların eleştirilerinin tümü, tüzüğün bu konudaki ilkelerinin temel alınmaması varsayımı üzerine kurulmuştur. Ama eleştirdikleri belgede, tüzüğün bu noktalarda te-

mel alınmayacağı **söylenmemektedir.** Söylenen, "dayanılabileceği"dir. Dayanabilme ifadesi yanlıştır. Ama bütün yanlışlığına rağmen, bu ifade yalnızca bir tek imkanı (dayanmamayı) değil; iki imkanı (dayanma / dayanmama) içermektedir. Eleştirirken işine gelen ihtimale göre eleştirmek, diğerinin teorik olarak mümkün olduğunu dıştalamak, doğru Marksist-Leninist tavır değildir.

Kaldı ki, burada yapılan genel değerlendirmeler, 1983'te TKP/ML(B) Merkez Komitesinin (daha sonra da TKP/ML(B)'nin) **revizyonist çizgisi** konusunda yapılan genel tespitlerin dayanağıdır. Bu tespitler temelinde kardeşlik ilişkileri kesilmektedir. O zaman ciddi Marksist-Leninist tavır, çok daha dikkatli olmayı gerektirir.

Ve genel değerlendirme yapılıyorsa, yalnızca belli, işe gelen belgelere değil; o konudaki tüm belgelere; yalnızca belgelere değil, pratiğe de bakılmak zorundadır.

Eski kardeş örgütler II. Konferansın genel değerlendirmesi hakkında şu tespitleri yapıyorlar:

> "TKP/ML'in İkinci Konferansının planlanması ile, TKP/ML(B)'nin İkinci Konferansının planlanması arasında **özsel bir fark yoktu.** Her iki halde de parti içi demokrasi ilkelerinin ve parti içi mücadele ilkelerinin tersine, bürokratik yolla yanlış bir çizgi geçirilmek isteniyordu. Her iki halde de konferansın aldığı kararla tartışma kapatılmak ve sonrasında yasaklanmak isteniyordu. Her iki halde parti içinde oportünizm ve revizyonizme karşı mücadeleyi imkansız kılan bürokratik, kamuoyu önünde tartışmayı dıştalayan, parti üyelerinin ağzını kapayan revizyonist bir disiplin planı hakim kılınmak isteniyordu." (s.31-32)

Biz bu tespitleri kökten reddediyoruz.

Açıktır ki; bizim TKP/ML(B) İkinci Konferansının hazırlığında yaptığımız bürokratik hata ve sapmalar, TKP/ML içinde iken, ve TKP/ML II. Konferansı öncesi ve sırasındaki savunduğumuz, ve karşısında mücadele yürütmediğimiz hata ve sapmalarla bağıntı içindedir.

Konferansımız, "TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bürokratik tasarımı ve revizyonist disiplin anlayışı" başlıklı broşürde getirilen detaylı eleştiri ve suçlamalara, aldığı kararlarda savunulan tezler ışığında detaylı cevap verilmesinin, önümüzde bir görev olarak durduğunu da tespit etti.

* * *

Konferansımız, polemiğin temel noktalarının bir bütün olarak değerlendirilmesinden sonra şu tespiti yaptı:

> Konferansımız, kardeş örgütlerle bütün polemik içinde, hiç bir dönemde; Partimizin çizgisinin genel olarak "revizyonist çizgi", Partimizin de "revizyonist parti" olarak değerlendirilemeyeceğini kesin olarak tespit eder.

* * *

Konferansımız, eski kardeş örgütlerimizle ilişkilerimizin bütün geçmişinin ve gelişmesinin tam ve detaylı bir değerlendirilmesinin önümüzde bir görev olarak durduğunu, ve bu görevin bizim özeleştiri çalışmamızın bir parçası olarak ele alınması gerektiğini tespit etti.

* * *

Konferansımız eski kardeş örgütlerle II. Konferans sonrası yürüttüğümüz polemiğin bir genel değerlendirmesini de yaptı, ve buna bağlı olarak kardeşlik ilişkisi konusunda bugün ne düşündüğümüzü de tespit etti. Konferansımız bu konuda da aldığı kararda şunları tespit etti:

ESKİ KARDEŞ ÖRGÜTLERİMİZLE II. KONFERANS SONRASI YÜRÜTÜLEN POLEMİĞİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KARDEŞLİK İLİŞKİLERİNİN DURUMU ÜZERİNE

Konferansımız eski kardeş örgütlerimizle geliştirdiğimiz ilişkilerin tümünün tam ve detaylı bir değerlendirilmesinin önümüzde görev olarak durduğunu; bu kararda özellikle polemik dönemi öncesi için yaptığımız değerlendirmelerin mutlaka açılması, peşi izlenmesi; özeleştiri çalışmamızın bir parçası olarak ele alınıp derinleştirilmesinin görev olduğunu tespit eder.

- Eski kardeş örgütlerimiz ile geliştirdiğimiz kardeşlik ilişkileri, birlikte yürüttüğümüz çalışmalar bir bütün olarak Dünya Marksist-Leninist Hareketinin sağlam temeller üzerinde birliğinin yaratılması çalışması açısından esasta doğru, olumlu ve yararlı idi.

- Onlarla olan kardeşlik öncesi dostça ilişkilerimizde, ve kardeşlik ilişkilerimizin sürdüğü dönemdeki ilişkilerimizde biz onlardan ideolojik-siyasi-örgütsel alanlarda bir çok şeyler öğrendik; eleştiri ve önerileri bizim hatalarımızı, eksikliklerimizi görme ve aşmamızda bize yardımcı oldu; ilerlememizde önemli bir rol oynadı.

- Bu ilişkilerde olumlu etkileme, etkilenme kuşkusuz tek yanlı değildi. Biz de ilişkilerimiz içinde -- onların bize gösterdiği ölçüde olmasa da, gördüğümüz ölçüde -- kardeş örgütlerimizin görebildiğimiz hata ve eksikliklerini aşmada onlara yardımcı olmaya çalıştık. Özellikle onları propaganda-ajitasyon-örgütleme çalışması yürütmeleri; sınıf mücadelesinin pratik gelişmeleri karşısında tavır takınmaya zorlayıcı bir rol oynadık.

- Bu ilişkilerde bizim açımızdan en büyük hata, eski kardeş örgütlerin getirdiği **yazılı eleştirileri içimizde kollektif olarak tartışmamak, zamanında yazılı tavır takınmamak**; ideolojik mücadeleyi yazılı belgeler üzerinden yürütmemek; bizim eski kardeşlere olan eleştirilerimizi de sistemli bir halde yazılı olarak getirmemek olmuştur. Bu tavır, belgelere dayalı canlı bir polemiği, ideolojik mücadeleyi engeller bir tavırdır.

- Eski kardeş örgütlerle ilişkilerde bir başka temel hatamız, bu ilişkilerin sınırlarının kesin bir şekilde belirlenmemiş olması, bu ilişkilerde işbirliğinde görevlerin doğru bir biçimde dağıtılmamış olması, ilişkilerin sıkça tek tek yönetici yoldaşların kişisel ilişkileri biçiminde de yürütülmüş olması, ve özellikle eski kardeş örgütlerin pratiği ile ilgili var olan bir dizi eleştirinin ideolojik olarak sertleştirilerek yazılı olarak getirilmemiş, izinin sürülmemiş olmasıdır.

Sonuçta yalnızca yazılı belgelere dayanıldığında ortaya çıkan durum şöyledir: Kardeşlik ilişkileri süresince ideolojik-siyasi alanda eski kardeş örgütlerin getirdiği yazılı eleştiriler, tarafımızdan -- genelde sözlü olarak -- eleştiriyi kavradığımız biçimde (ki bu kavrama yer yer yanlış kavrama biçiminde olmuştur) kabul edilmiştir. 1982 1 Mayısı üzerine polemiğe gelene kadar genel durum, onların eleştiri getirmesi, bizim gelen eleştirileri esasta -- kavradığımız biçimde -- kabul etmemiz, kabul ettiğimizi açıklamamız, buna uygun düzeltmeler yapmamız biçimindeki bir durumdur. 1982 1 Mayıs polemiği içinde ilk defa bir konuda **kamuoyu önünde** eski kardeş örgütlerle doğrudan çatışmaya giren bir tavır takınılmıştır. İlk kez bu polemik içinde, getirdikleri bazı eleştiriler kamuoyu önünde kökten geri çevrilmiştir. Bizim bunu yaptığımız temel belge olan 22.4. tarihli mektup, savunduğu bir takım revizyonist görüşler ve kullandığı bir takım yanlış yöntemler bakımından, içeriği itibarı ile esasta olumsuz olan bir belgedir. Bu noktadan itibaren ilişkiler anormal derecede bozulmuş, 10 ay süren, önemli ölçüde

tek yanlı yürüyen bir polemik sonrasında, eski kardeş örgütler önce Merkez Komitemiz ile, sonra Partimiz ile kardeşlik ilişkilerini kestiklerini açıklamışlardır.

- Eski kardeş örgütlerimizle, kardeşlik ilişkilerinin bu örgütler tarafından kesilmesi ile onlar açısından sonuçlandırılan polemik içinde -- temel sorunlarda -- hangi noktalarda hatalı, hangi noktalarda haklı olduğumuzu bu polemiğin tek tek konuları ile ilgili kararlarımızda ortaya koyduk.

Konferansımız bir bütün olarak polemiği değerlendirdiğinde, şu tespitleri yapmayı doğru bulmaktadır:

1. Polemik en başından itibaren kardeş örgütlerin insiyatifinde ve onların planı çerçevesinde gelişmiştir. Bizim polemik içinde insiyatifi hemen hemen bütünü ile eski kardeş örgütlere bırakmış olmamız, polemiğin konularını, gidişatını vb. onların adeta dikte ettiği bir konumda bulunmamız, polemik içinde en önemli hatalarımızdan biridir.

2. Polemiğin başlangıç noktasında, ayrılıkların derinliği tarafımızdan görülmemiş, daha çok yüzeyde ve sonuçlarda takılıp kalınmış, ayrılıkların ideolojik kökleri doğru bir biçimde tespit edilmemiş; bir dizi konuda yanlış tespitler yapılmış, buna uygun olarak da görevlere uygun bir polemik planı ortaya çıkarılamamış, süreç içinde -- sorunların derinliğinin kavranmasına paralel olarak -- polemik planımızda da bir dizi değişiklikler yapılmıştır.

3. Polemik başladığı andan itibaren kendini çalışmamızın merkezine koymuştur. Polemiğin önemi dikkate alındığında bu yanlış değildir. Ancak bu polemiğin kendini bütün çalışmalarımızın merkezine koyması olgusu bizim tarafımızdan bilinçli, planlı olarak bir adım olmaktan çok, kendini bir anlamda ve ölçüde kendiliğindenci bir biçimde dayatması, bizim daha çok reaksiyon göstermemiz biçiminde olmuştur. Polemiğin İkinci Konferansın çalışma planı ile bağı doğru bir biçimde kurulmamıştır. Polemiğin konularındaki görüş ayrılıklarının derinliği tarafımızdan uzun süre kavranılmamış; bizzat polemik konularında ilkeler adına bazı temel sorunlarda yanlışlar savunulmuştur. Bu hatalarımız sorunların daha planlı ve derinlemesine incelenmesinin engellenmesine hizmet etmiştir.

4. Polemik süreci içinde eski kardeş örgütlerin getirdiği bir dizi -- temel noktalardaki eleştirilerin bir bölümü de dahil olmak üzere -- eleştiriyi **başlangıçta** geri çevirdiğimiz, daha sonra kabul ettiğimiz olgudur. Bunda eleştirinin özünün kavranmaması, yer yer tartışılan konuda yanlış görüşler savunmamız yanında, eski kardeşlerin tek yanlı, toptancı yöntemlerine duyulan tepkinin de önemli bir rolü olmuştur.

5. Polemik içindeki gelişmeler, ve eski kardeş örgütlerimizin takındığı tavırlar, diğer şeylerin yanında şunları da göstermiştir:

- Eski kardeş örgütlerimizin özellikle kamuoyu önünde getirilen eleştiriye karşı tavrı olumsuzdur.

- Eski kardeş örgütlerimiz aynı konularda kendi hatalarına karşı başka, başkalarının hatalarına karşı başka, çifte standart uygulamaktadır. Polemik içinde Merkez Komitemiz de bu yönde çok önemli hatalara düşmüştür.

- Eski kardeş örgütlerimiz tartışılan bazı noktalarda Marksizm-Leninizmin saflığını bozmakta, ve kendi durumlarının teorisini yapmaktadır. Bu yönde hatalar bizde de çokça var olan hatalardır.

- Polemik içinde kullandıkları Marksist-Leninist olmayan yöntemler, özellikle özeleştirici olmayan tavırları, tek yanlılıkları, toptancılıkları vb. özellikleri ile eski kardeş örgütlerimizin gelişme yönü olumsuzdur. Özellikle GDS'in son dönemdeki propaganda çalışmasında, yer yer kendiliğindenci harekete yaranmaya çabalayan, kuyrukçu bir eğilim kendini göstermiştir. Bu da olumsuz yönde gelişmenin bir başka alanıdır.

- Merkez Komitemiz, ve Partimiz, eski kardeşlerle polemik içinde gerek içeriksel, gerekse yöntemsel olarak bir dizi ağır hata yapmış olmasına, Marksizm-Leninizmden yer yer sapmasına, yer yer Marksist-Leninist çizgimizden uzaklaşmasına rağmen, pratikte ispatladığı **özeleştirici** tavrı ile gelişme yönünün olumlu olduğunu göstermiştir.

6. Bir bütün olarak ele alındığında eski kardeş örgütlerle II. Konferans sonrasında yürüttüğümüz polemik kuşkusuz bir çok noktada önemli hatalarımızı görmemiz ve düzeltmemizde, bu anlamda **ilerlememizde** önemli bir rol oynamıştır. Bu bir olgudur. Ama bu olgu olduğu kadar, bu polemiğin İkinci Konferansımızda tespit edilen çalışma programının bir dizi sorununu ele almamızı engelleyici bir rol oynadığı ve bizzat polemiği en baştan doğru ele almamız halinde elde edeceğimiz verimlilikten çok daha düşük bir verimliliğe sahip olduğu da olgudur.

   Polemiğin en başında takınılması gereken doğru tavır, getirilen eleştirilerin çok ciddi eleştiriler, suçlamaların ve çıkarılan sonuçların çok ağır olduğu tespitini yapmak; bizim bu eleştirilere karşı doğru, tutarlı bir tavır takınabilmek için, polemik konusu olan noktalarda kollektif bir eğitim ve tartışma ihtiyacı duyduğumuzu, bunun için zamana ihtiyacımız olduğunu, ve acele cevap, tavır takınma talebini reddettiğimizi bildirmek; polemik konularını belli bir sıraya koyarak, bunları çöze çöze ilerlemek yönünde bir planı ortaya koymak, ve bu planı uygulama yönünde adımlar atmak şeklinde olmalı idi.

Kardeşlik ilişkilerinin durumu hakkında

Eski kardeş örgütlerimizle kardeşlik ilişkilerimiz 1982'nin ikinci yarısından itibaren -- 1 Mayısla ilgili polemiğin başlamasının kısa süre ertesinde -- olağanüstü ölçülerde bozulmuş, gerçek kardeşlik ilişkisinin gerektirdiği dostça eleştiri ve tartışma; karşılıklı pratik destek gibi talepler eski kardeş örgütlerimizce açıkça çiğnenmeye başlanmış, ilişkiler gerçekte kardeşlik ilişkisi olmaktan çıkmıştır.

Bu gelişmede, geldiğimiz noktada yaptığımız değerlendirmeye göre, Merkez Komitemizin ve Partimizin yaptığı hatalar da çok önemli rol oynamıştır. Daha da önemlisi, Merkez Komitemizin yazdığı 22.4. tarihli; GDS ve diğer eski kardeşlerin "utanç belgesi" olarak adlandırdıkları mektubun kardeşlik ilişkilerinin olumsuz yönde gelişmesinde **dönüm noktası rolünü oynamış olmasıdır.**

Eski kardeş örgütlerimizin kardeşlik ilişkisi ile bağdaşmayan bazı pratik tavırları karşısında Merkez Komitemiz de yer yer kardeşlik ilişkileri ile bağdaşmayan önemli hatalı tavırlara girmiştir.

Eski kardeş örgütlerimiz Mart 1983'te, Partinin çizgisinin revizyonist olduğunu ve yozlaşmasının engellenemez olduğunu ispatlamadan, bu ilişkileri resmen de ortadan kaldırdıklarını açıklamışlardır. Kardeşlik ilişkilerimizin gerçek anlamda bir kardeşlik ilişkisi olmaktan çıktığı noktada bile, Partimizin bu ilişkiler hakkında **kesin bir karara** varmak için, eski kardeş örgütlerin temsilcilerinin de davet edileceği bir Konferansı planlama tavrı, kardeşlik ilişkisi denen ilişkiye, onun sahip olduğu gerçek önemi veren, soruna ciddi yaklaşmanın ürünü olan bir tavırdır.

Eski kardeş örgütlerimizin kendileri için en kısa, ve kendi düşüncelerine göre en "zararsız" yoldan kardeşlik ilişkilerini resmen de kesmeleri tavrı, açıktır ki olgu olarak kabul edilmek durumundadır, ve Partimizin bu konudaki planının uygulanmasını imkansız kılan bir tavır olmuştur.

Konferansımız, kardeşlik ilişkisi için, bu ilişkiye giren örgütlerin birbirlerini Marksist-Leninist örgüt olarak değerlendirmelerinin gerekli ve yeterli önşart olduğu görüşündedir.

Açıktır ki, böyle bir genel değerlendirme, temel belgelerin karşılıklı tanınması, karşılıklı ideolojik mücadele ile birleştirilen teorik - pratik işbirliği sonucunda yapılabilir.

Dünya Marksist-Leninist Hareketinin içinde bulunduğu kötü durumdan kurtulmasının yolu sabırlı, sistemli bir çalışmadan geçmektedir. Kardeşlik ilişkisi gibi çok sağlam temeller gerektiren bir ilişki konusunda acele edilmesi doğru değildir. Bugünkü durumda kardeşlik ilişkisi kuran örgütlerin kendilerini Dünya Komünist Hareketinin çekirdeği olarak kavramak zorunda oldukları bilince çıkartılmalı, bu konuda bu sonucun ciddiyetine uygun davranılmalıdır.

Bu görev bugünkü durumda somut olarak Uluslararası Komünist Hareketin üzerinde birleşebileceği Marksist-Leninist bir platformu yaratmak için mümkün olan en fazla çabanın sarfedilmesi; uluslararası alanda benzer bir çaba içinde olduklarını söyleyen bütün gruplarla açık ideolojik mücadele, başta Marksist-Leninist ve Marksizm-Leninizme en yakın gördüğümüz gruplarla olmak üzere, Marksist-Leninist olma iddiasındaki bütün gruplarla Uluslararası Komünist Hareketin canalıcı sorunları üzerinde açık ve kamuoyu önünde tartışma, mücadele; devrimci platformlar temelinde yapılacak eylembirlikleri gerçekleştirmeye çalışmak vb. anlamına gelir.

Konferansımız, "kardeşlik ilişkisi" konusundaki bu görüşler ışığında, gelinen noktada bizim açımızdan eski kardeş örgütlerimizle kardeşlik ilişkisi sürdürmenin (ki bu somut olarak yeniden böyle bir ilişki kurmaya çalışmak anlamına gelir, çünkü bu ilişki eski kardeşler tarafından resmen kesilmiştir) önemli temellerinin ortadan kalktığını tespit eder.

Konferansımızın eski kardeş örgütler hakkındaki değerlendirmesi şöyledir:

Bunlar şimdiye kadarki çizgileri -- belgelerindeki çizgileri -- itibarı ile bize en yakın olan gruplardır. Ama diğer yandan özellikle bizimle girdikleri polemik süreci içinde yer yer teorinin saflığını bozarak, kendi durumlarına göre teori yaratma; teori / pratik uyumsuzluğu; ve her şeyden önemlisi de hatalarına karşı özeleştirici olmayan tavırları vb. ile **gelişme yönü olumsuz** olan gruplardır. Bu yüzden bunların geçmişte yaptığımız gibi, hiç bir sınırlama getirmeden Marksist-Leninist olarak değerlendirilmesi ve propagandası yanlıştır. Aynı şekilde, hiç bir açıklama yapmadan, hiç bir sınırlama getirmeden, bunlar hakkında yapılacak bir oportünist genel değerlendirmesi de doğru değildir. Bunlar bugünkü durumları ile, önemli sapmalara ve eksikliklere sahip Marksist-Leninist gruplar olarak değerlendirilmeli; polemik içinde görülen olumsuzlukları da dikkate alınarak gelişmeleri dikkatle izlenmelidir.

Bugün bu örgütlerle ilişkimiz, Marksizm-Leninizme yakın gördüğümüz ve tartışma içinde bulunduğumuz diğer bazı örgütlere karşı tavırla esasta aynı olmak durumundadır. Farklı olarak, bunlarla geçmişte olan özel ilişkimizin durumu göz önüne alınarak, ve bugün de bunların çizgi itibarı ile bize en yakın gruplar olduğu göz önüne alınarak, bunlarla ideolojik mücadeleye öncelik verilmelidir.

Konferansımız bu değerlendirmeler ışığında, eski kardeş örgütlerimize şu çağrıyı yapma kararı aldı:

Konferansımız, eski kardeş örgütlerin getirdiği eleştiriler karşısında tavrımızı yukarıdaki belgelerde belirlemiştir.

Konferansımız bu belirlemeler temelinde, eski kardeş örgütlerimizin yaptığı genel "revizyonist çizgi", "revizyonist parti" gibi değerlendirmelerin Marksist-Leninist gerekçelendirmeler temelinde ayakta tutulamayacağını tespit eder.

Eski kardeş örgütlerimizin yöneticilerini ve onların bütün üye ve sempatizanlarını Konferansımızın polemikle ilgili belgelerini de incelemeye, komünist sorumluluk ruhuyla değerlendirmeye ve tavır takınmaya çağırır.

Bu çağrı özellikle eski kardeş örgütlerimize yapılan bir çağrı olmasına rağmen, aynı zamanda bütün Marksist-Leninist güçlere, ve Marksizm-Leninizme yakın güçlere de yapılan bir çağrıdır.

* * *

Konferansımız, eski kardeş örgütlerle polemiğin başlangıç aşamasında içimizden menşevik bir örgütlenme anlayışı temelinde ayrılmış olan "Spartakus" adlı "muhalefet"in durumu üzerine de tartıştı ve çoğunlukla şu kararı aldı:

"SPARTAKUS" HAKKINDA TAVIR

Kendisine sonradan "Spartakus" adını takan, kendi kendilerini Partiden dıştalayan YD.daki (...) parti üyesi ile, onların önderliğinde hareket eden az sayıda örgütlü ve örgütsüz sempatizandan oluşan "muhalefet"in belirleyici özelliği, -- en başından, ortaya çıktığı andan itibaren -- eski kardeş örgütlere karşı beslediği körce güven ve hayranlıktır. Bunların sonucunda "muhalefet"in en belirleyici özelliklerinden biri, eski kardeş örgütlerin hatalarını görmeme, bunları yer yer mantıki sonuçlarına kadar ilerleterek de savunmaktır.

Şimdiye kadar kendi dışlarındaki siyasi gelişmelerle ilgili olarak takındıkları az sayıda tavırda, tavırların çoğunda oportünizm tavırlara damgasını basmıştır. 12 Eylül 1983'te takındıkları tavır, açlık grevleri karşısında, C. K. Altun konusunda takındıkları tavır bunun açık örnekleridir. Olumlu olarak 12 Eylül 1983 konusunda daha sonra (1985 12 Eylülünde) kendilerinin de özeleştiri yaparak tavırlarının oportünist olduğunu tespit ettikleri olgudur.

Bunlar genel çizgileri itibarı ile, bizim eski kardeş örgütlerle birlikte çıkardığımız ortak açıklamalara dayandıklarını açıklamaktadır. Diğer yandan eski kardeş örgütlerimizin Uluslararası Komünist Hareket hakkındaki tavırlarını, ve çizgilerini savunduklarını açıklamaktadır. Bu noktalarda, savunduklarını söyledikleri çizgi, bizim de kendimize temel aldığımız, doğru Marksist-Leninist olarak değerlendirdiğimiz çizgidir. Bu sorunun bir yanıdır. Sorunun diğer yanı da şudur:

Bunlar bizim içimizden açık menşevik bir örgütlenme çizgisi temelinde ayrılan bir gruptur. Eski kardeş örgütlerimizin ise bütün olumsuz yönlerini daha da geliştirerek savunmaktadırlar. Bunların bugünkü durumlarının genel değerlendirilmesi, ne çizgi olarak ne de örgüt olarak, Marksist-Leninist, ya da oportünist olarak yapılamaz. Böyle bir genel değerlendirme için gelişmeleri izlenmelidir. Bunlar hakkında çıkar çıkmaz yaptığımız "oportünist" genel değerlendirmesi aceleci, toptancı bir genel değerlendirme idi. Bunların oportünist örgütlerden farkı, çizgilerinin -- kardeş örgütlerin çizgisini savunduklarını söyledikleri noktalarda -- bize en yakın çizgi olması, bunun yanında bunların eski kardeş örgütlerle çok sıkı bağları nedeni ile, onlardaki olumlu bir gelişmenin, bunlara da doğrudan yansıma ihtimalinin çok olmasıdır.

Bunların III. Konferansa tartışmak / karara bağlamak üzere hazırladığı ve Spartakus sayı 7'de yayınladıkları belgeler konusunda Konferansımız, bu belgelerde getirilen **temel eleştirilerin**, eski kardeş örgütlerimizin getirdiği temel eleştirilerin esasta bir tekrarı niteliğinde olduğunu; bu anlamda eski kardeşlerin temel eleştirilerine tavır takınılmış olan her noktada, "muhalefet"e de tavır takınılmış olduğunu tespit eder.

* * *

Konferansımız çalışmaları içinde, II. Konferans ile III. Konferans arasında faaliyetlere önderlik eden Merkez Komitesinin çalışmalarını da değerlendirdi. Bu çalışmaların bütünlük içinde alındığında -- yapılan bir çok önemli oportünist-revizyonist hata ve sapmaya rağmen --, genelde olumlu olarak değerlendirilmesi gerektiğini, **esasta** Merkez Komitesinin rolünün Partiyi ilerletici bir rol olduğunu tespit etti.

* * *

Konferansımızdan 1,5 yıl önce Partiye sunulan Merkez Komitesi Raporu konusunda, gelinen yerde, Merkez Komitesinin tümünün fikir birliği içinde olmadığı Konferansımızda tespit edildi.

Merkez Komitesi çoğunluğu adına bir yoldaş, gelen yazılı eleştirilere tavır takındı. Hangi eleştirileri kabul ettiklerini, hangilerini hangi gerekçelerle reddettiklerini ortaya koydu. Merkez Komitesi Raporu, bu şekli ile Merkez Komitesinin çoğunluğunun görüşlerini yansıtan bir belge olarak ortaya çıktı.

* * *

Konferansımız, örgütümüzün bugünkü durumu; yapısı, sorunları üzerine de tıştı. Bu tartışma içinde örgütümüzün **örgütsel olarak** bugün hakim sınıfların saldırıları sonucu bir yurtdışı örgütü durumunda olduğunu, ve bu durumun aşılması için somut adımlar atılması gerektiğini tespit etti, ve bu yönde kararlar aldı.

Konferansımız, somut örgütlenme sorunları ile ilgili olarak yeterli bir tartışma yürütemedi; bu yüzden de bu konuda aldığı kararlar Merkez Komitesine tavsiye niteliğinde kararlar oldu.

Konferansımız özel olarak Türkiye'de örgütlenme sorunları üzerine tartışmalar ve şimdiye kadarki çalışmaların yeterli olmayan değerlendirilmesi ışığında tavsiye kararı niteliğinde özel kararlar aldı. Bu kararların hayata uygulanması Partimizin örgütsel yapı olarak gelişmesinin garantisi olacaktır.

* * *

Konferansımız özel olarak ajitasyon - propaganda, ve yayın organları sorunları üzerinde de durdu. Bu noktada da yeterli bir tartışma yürütülemediği için alınan kararlar Merkez Komitesine tavsiye niteliğinde kararlar oldu. Bu tartışma noktası içinde, Marksizm-Leninizme yakın güçlerle birlikte çıkarılacak ortak bir yayın organı sorunu üzerine daha önce yürütülmüş olan tartışmalar ışığında Konferansımız, Merkez Komitesine bu yönde çağrı ve uygulama konusunda görev ve yetki verdi.

* * *

Konferansımızda, ayrıca önümüzdeki dönem içinde yürütülecek teorik çalışmanın ne olması gerektiği üzerinde de tartışıldı.

Bu konuda Konferansımız, SBKP/B Tarihi'nin kaynakları ile eğitimine devam etme biçiminde sürdürülecek temel eğitim dışında yürütülecek teorik çalışmada; ağırlığın Uluslararası Komünist Hareketin çizgisinin yaratılması çalışmasını sürdürmeye verilmesi, önümüzdeki dönemde bu bağıntıda "devrim aşamaları" sorununun çözümünün ele alınması gerektiği kararını aldı. Bu sorunun çözümü konusunda atılacak somut adımları da Konferansımız tespit etti.

Konferansımız bu bağıntıda özellikle geçen dönemdeki çalışmanın derslerinden yola çıkarak, belli konular üzerinde yoğunlaşmanın, sorunları çöze çöze, adım adım ilerlemenin mutlak zorunluluk-gereklilik olduğunu, sorunların çözümünde kollektivizmin tek doğru yol olduğunu; kollektivizmin bireysel inceleme/irdelemenin alternatifi olmadığını, ve işbölümünü de dıstalamadığını; iyi bir

işbölümü ile birleştirilmiş sağlam bir kollektivizmin sorunları çözmede gidilecek gerçek yol olduğunu bir kez daha tespit etti. Bu bağıntıda bizim geçmişteki temel yanlışımızın, gerçek anlamda bir kollektivizmin yokluğu olduğunu saptadı. Aldığı kararlarda buna uygun adımları somut olarak tespit etti.

* * *

Konferansımız, çalışmalarının sonunda, Konferansa katılan delege yoldaşların değerlendirilmesi, ve yeni Merkez Komitesinin seçilmesi çalışmasına girdi.

Konferansımız yapılan tartışmalar sonunda Merkez Komitesini seçerek görevini tamamladı.

* * *

Konferansımız, bütün yoldaşlarımıza şu çağrıyı yapmaktadır:

İkinci Konferanstan sonraki çalışma dönemi, görevlerimizin ağırlığının bilince çıkmasında; gerçek gücümüzün, ya da güçsüzlüğümüzün bilince çıkmasında önemli rol oynayan; hata ve eksikliklerimizin daha berrak görüldüğü ve aşılmaya çalışıldığı bir dönem olmuştur. Gücümüz azdır. Görevler çok ağırdır. Ama bu görevleri bizden başka çözecek de yoktur. O halde yapılacak iş ah-u vah etmek; her hata sonrasında dövünmek, biz bu işi yapamayız demek değil, işe daha fazla sarılmaktır. Bütün Parti üyeleri ve sempatizanları Partinin bütünü hakkında sorumluluk duydukları; Partiyi gerçekten kendi Partileri olarak kavradıkları ölçüde ve herkes Partiye verebileceğinin en fazlasını verdiği ölçüde, çözemeyeceğimiz sorun, aşamayacağımız güçlük yoktur!

Bu bilinçle bütün yoldaşlara sesleniyoruz:

BOLŞEVİZM BAYRAĞINI HEP BİRLİKTE YOKSEKLERE KALDIRALIM!

* * *

TKP/ML(B) Merkez Komitesi, dünyadaki tüm Marksist-Leninist ve Marksizm-Leninizme eğilimli güçleri TKP/ML(B) ile temas kurmaya, tartışmaya ve desteklemeye; var olan ilişkilerini güçlendirmeye çağırır. Aynı şekilde, kendisinin de bu güçlerle ilişkilerini geliştirmeye, siyasal gelişmelerini izlemeye ve etkilemeye çalışacağını açıklar.

Merkez Komitemiz, TKP/ML(B) içinde ve çevresindeki bütün yoldaşları III. Konferansın karar ve tartışmalarını incelemeye; devrim ve Komünizm davamıza daha sağlam, daha sıkı sarılmaya çağırır.

Merkez Komitemiz, bütün devrimcileri Bolşeviklerin görüşlerini incelemeye, ideolojik mücadeleye; ve ortak düşmanlara karşı devrimci platformlar temelinde eylembirliklerine çağırır.

Merkez Komitemiz, Kürt, Türk, Ermeni, Arap ve diğer milliyetlerden işçi sınıfının ileri bilinçli kesimini; işçi sınıfını ve emekçi kitleleri, ezilen Kürt ulusunu ve tüm ezilen milliyetleri, TKP/ML(B)'i desteklemeye; onun önderliğinde birleşmeye çağırır. Merkez Komitemiz, TKP/ML(B)'in gerçek anlamda işçi sınıfının öncü ve sınıf partisi haline getirilmesi; işçi sınıfının devrim davasını kendi ellerine alabilmesi amacı doğrultusunda bütün dikkat ve enerjisini bilinçli bir tarzda kullanmaya çalışacağını açıklar!

- Bolşevik Parti inşasında ileri!
- **BOLŞEVİZM YENECEKTİR!**

TKP/ML(B)
Merkez Komitesi

OCAK 1986